

Gemeente **Echt-Susteren**

INNOVO
ONDERWIJS OP MAAT
NETWERK

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Echt-Susteren

Opdrachtgever
Gemeente Echt-Susteren

Referentienummer
2240324

Datum
6 mei 2026

Auteur(s)
Tijmen Bruil en Joëlle Wijntjens

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Status IHP	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Visie en ambities	6
2.1 Aanbod en samenwerking	6
2.2 Denken in kernen	7
2.3 Spreiding	8
2.4 Passend en inclusief aanbod	9
2.5 Flexibiliteit en ruimtegebruik	9
2.6 Duurzaamheid en kwaliteit	10
2.7 Type scenario's binnen het IHP	13
(Vervangende) Nieuwbouw	13
Renovatie	14
In stand houden	16
Afstoten	17
2.8 Investeren in huisvesting maatschappelijke partners	17
3. Huisvestingsscenario's	18
3.1 Scenario's per kern – primair onderwijs	19
3.1.1 Echt	19
3.1.2 Pey	25
3.1.3 Sint Joost	27
3.1.4 Maria Hoop + Koningsbosch	29
3.1.5 Susteren	32
3.1.6 Nieuwstadt	35
3.2 Voortgezet onderwijs	36
4. Financiële kaders en werkwijze	38
4.1 Uitgangspunten	38
4.2 Totale investering IHP	38
4.3 Fasering	39
5. Slotsom en werkafspraken	41

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS Adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS Adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS Adviseurs B.V., gedeponeerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS Adviseurs B.V.

5.1	Slotsom	41
5.2	Aanbevelingen	41

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2020 heeft de gemeente Echt-Susteren het Integraal Huisvestingsplan (hierna: IHP) vastgesteld. Nu, ruim vier jaar later, staat de gemeente voor een herijking van het IHP. Hiermee sluit de gemeente Echt-Susteren aan op het wetsvoorstel 'Planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting'¹, waarin gemeenten worden verplicht een IHP vast te stellen en deze elke vier jaar te actualiseren. Bij de totstandkoming van dit IHP is rekening gehouden met de inhoud van dit wetsvoorstel. Daarmee wordt geborgd dat het IHP, ook na inwerkingtreding van de nieuwe wet, beleidsmatig en juridisch houdbaar en toepasbaar blijft. Dit IHP is opgesteld voor de periode 2026-2041.

Het voorliggende IHP is opgesteld onder begeleiding van ICSadviseurs en in samenwerking met Stichting Kindante, Stichting Wijzers in onderwijs, Stichting INNOVO, SOML, MIK en Spelenderwijs, Kinderopvang Roermond-Maasgouw – Echt-Susteren, Wee Play en de gemeente Echt-Susteren.

Na het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) is het IHP ter goedkeuring voorgelegd aan het College van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad van Echt-Susteren.

¹ Op 29 januari 2025 is het wetsvoorstel ter behandeling naar de Tweede Kamer gestuurd. Het is de verwachting dat de wet ingaande 2026 van kracht zal worden.

1.2 Status IHP

Het IHP vormt het gezamenlijke afsprakenkader tussen de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Alle betrokken partijen zetten zich binnen hun eigen rol en verantwoordelijkheid maximaal in om de inhoud van het IHP waar te maken.

Het eerder vastgestelde IHP fungeert als uitgangspunt voor deze actualisatie. De bestaande beleidsthema's zijn verder verdiept en aangevuld met geactualiseerd beleid en recente wet- en regelgeving. Ook zijn de huisvestingsmaatregelen per school geactualiseerd. Daaruit volgt een nieuwe, realistische fasering op basis van financiën en capaciteit.

Het IHP biedt – na vaststelling door het college en de gemeenteraad – een langetermijnperspectief (periode 2026-2041) voor alle schoollocaties in het primair en voortgezet onderwijs en de kinderopvanglocaties binnen schoolgebouwen. In de eerste 4 jaar staan de korte termijn investeringen vast (na vaststelling door de gemeenteraad, wettelijk dwingend volgens nieuwe wetgeving IHP), daarna volgt een doorkijk van 12 jaar. Dit sluit aan op de termijn die wordt geadviseerd in het wetsvoorstel. Het IHP wordt elke 4 jaar geactualiseerd. Hierdoor blijft het een koersdocument en geen blauwdruk, waardoor flexibiliteit (beargumenteerd) behouden blijft.

1.3 Leeswijzer

De leeswijzer van de rapportage is als volgt:

- **Visie en beleidskader**
Eerst wordt de vraag beantwoord wat de gemeente, kinderopvangorganisaties en schoolbesturen met hun onderwijs- en kinderopvanghuisvesting beogen. Daarnaast wordt ingegaan op de typen maatregelen in het IHP.
- **Huisvestingsscenario's per kern**
Per school(gebouw) is stilgestaan bij mogelijke ontwikkelrichtingen, samenwerking en karakteristieken van het onderwijs en/of huisvesting inclusief kinderopvang. Hieruit zijn verschillende scenario's naar voren gekomen.
- **Financiële kaders en werkwijze**
Voor de oplossingsrichting zijn de investeringskosten in beeld gebracht.
- **Slotsom en werkafspraken**
De rapportage eindigt met enkele aanbevelingen voor het vervolg.

2. Visie en ambities

Dit hoofdstuk beschrijft verschillende beleidsthema's die ingaan op de visie van onderwijs- en kinderopvang(huisvesting). Voor elk thema is de gezamenlijke visie en ambitie van gemeente, schoolbesturen en kinderopvang beschreven. Daarnaast is deze ambitie vertaald in concrete en haalbare uitgangspunten voor het IHP.

De vraag die centraal staat, is: "Wat is onze belofte voor de jongeren in Echt-Susteren op het gebied van onderwijs- en kinderopvang(huisvesting)?".

2.1 Aanbod en samenwerking

Echt-Susteren is een gemeente in Midden-Limburg, gelegen in het smalste stuk van Nederland. Voor de inwoners bestaan landsgrenzen niet en is de verbinding met België of Duitsland eenvoudig gelegd. Er is sprake van weglek richting België of komst van kinderen die in Duitsland wonen maar in Nederland onderwijs volgen. Vanwege deze nauwe verbondenheid is het profileren van het onderwijs- en kinderopvangaanbod belangrijk, ook om als aantrekkelijke woongemeente door ouders gezien te worden.

De ambitie is een doorgaande ontwikkellijn van 0 tot 18 jaar. Goede samenwerking tussen kinderopvang en primair onderwijs en tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs, is daarbij essentieel.

Doorgaande ontwikkellijn van kinderopvang naar primair onderwijs

Onderwijs en kinderopvang bundelen hun krachten om de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 jaar optimaal te ondersteunen. Dit gebeurt binnen één kindcentrum of in nauwe samenwerking in elkaars nabijheid. De kern van deze samenwerking is het creëren van een doorlopende ontwikkellijn, zodat kinderen zich in een vertrouwde omgeving op een consistente en samenhangende manier kunnen ontwikkelen.

De samenwerking in een kindcentrum heeft de voorkeur, omdat de directe nabijheid de samenwerking versterkt. Bij nieuwbouw en indien de ruimte dit toelaat bij een levensduurverlengende renovatie is het vormen van een kindcentrum het uitgangspunt en is dit onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek. In bestaande situaties worden kansen benut wanneer zich mogelijkheden voordoen, bijvoorbeeld door het inzetten van structurele leegstand. Binnen deze samenwerking is sprake van een gelijkwaardige inhoudelijke relatie, vastgelegd in een inhoudelijke samenwerkingsovereenkomst. In geval van huur of medegebruik van (onderwijs)ruimten wordt dit vastgelegd in een medegebruik-/verhuurovereenkomst. De keuze voor de kinderopvangpartner binnen een kindcentrum (onderwijs en kinderopvang) ligt bij het schoolbestuur, mits deze keuze op objectieve en transparante wijze plaatsvindt en in overeenstemming is met de uitgangspunten van het Didam-arrest.

Bij het komen tot nieuwbouw of renovatie wordt voorafgaand een businesscase opgesteld om het definitieve scenario te bepalen. In deze businesscase wordt ook rekening gehouden met onder andere de mogelijkheid tot het vormen van een kindcentrum en aanvullende verduurzamingsmaatregelen.

Doorgaande ontwikkellijn van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs

De doorgaande ontwikkellijn loopt verder door van primair naar het voortgezet onderwijs, waarbij een warme overdracht zorgt voor een soepele overgang. Dit vindt plaats door:

- **Voorbereiding op de toekomst:** Het voorbereiden van leerlingen op de overgang naar het voortgezet onderwijs door middel van gerichte programma's en ondersteuning.
- **Ondersteuning en begeleiding:** Het bieden van extra begeleiding en ondersteuning om ervoor te zorgen dat leerlingen succesvol doorgroeien naar verdere onderwijsniveaus.

Eigen identiteit of concept

Binnen de gemeente Echt-Susteren zijn onderwijsvoorzieningen met een eigen identiteit of concept. Deze veelkleurigheid biedt ouders een keuzemogelijkheid en kinderen de ingang tot verschillende ontwikkelroutes. Deze verschillen vormen geen belemmering voor de samenwerking maar versterken elkaar juist.

Het onderwijsaanbod sluit aan bij de lokale behoefte en is gevarieerd. Een voorbeeld is het faciliteren van onderwijs voor nieuwkomers of het nadenken over verdergaande samenwerking tussen het primair- en voortgezet onderwijs (soepele overgang vanuit de basisschool/uitgestelde schoolkeuze).

Verbreiding van het gebouw met maatschappelijke voorzieningen

Een kindcentrum of een voortgezet onderwijsgebouw kan worden uitgebreid met andere maatschappelijke functies zoals, jeugdhulp, cultuur of vrijetijdsbesteding. Dit gebeurt in overleg tussen de gemeente, het schoolbestuur en de kinderopvangorganisatie (bij een KC). De verbreding van het schoolgebouw is maatwerk per keer en sluit aan op de lokale behoeften.

Bij het voortgezet onderwijs ligt er bovendien een kans om samen te werken met het bedrijfsleven. Door deze krachtenbundeling ontstaat een rijker aanbod aan activiteiten die jongeren niet alleen ondersteunen in hun schoolse prestaties, maar hen ook voorbereiden op hun toekomstige rol in de op de arbeidsmarkt.

Multifunctionaliteit door middel van gebruik buiten schooltijd komt terug bij flexibiliteit en ruimtegebruik.

Gelijkwaardigheid

Vanuit de gedachte van kindcentrum zijn onderwijs en kinderopvang op basis van gelijkwaardigheid gehuisvest in het gebouw. Dit betekent dat bij vraagstukken rond krimp of groei van het onderwijs kinderopvang niet vertrekt, maar in overleg tussen gemeente, onderwijs en kinderopvang wordt gekeken naar oplossingen. Deze werkwijze geeft onderwijs- en kinderopvangorganisaties de mogelijkheid om per situatie maatwerk te leveren, waarbij het uitgangspunt is om de continuïteit te borgen die noodzakelijk is om te kunnen bouwen aan en participeren in langdurige inhoudelijke samenwerking. Voor de kinderopvang wordt gewerkt met een onderbouwing van het aantal kindplaatsen in een businessplan.

Concreet betekent dit:

- Bij nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie is het vormen van een kindcentrum het uitgangspunt en onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek.
- In bestaande situatie worden de kansen voor het vormen van een kindcentrum benut.
- De keuze van de kinderopvangpartner ligt bij het schoolbestuur, mits passend binnen het Didam-arrest.
- De verbreding van het schoolgebouw met maatschappelijke functies is maatwerk per keer en sluit aan op de lokale behoeften.
- Onderwijs en kinderopvang zijn gelijkwaardig gehuisvest in een gebouw, waardoor bij capaciteitsvraagstukken gemeente, schoolbestuur en kinderopvang gezamenlijk kijken naar een oplossing.

2.2 Denken in kernen

Voor een goed onderwijs-, kinderopvang- en ondersteuningsaanbod is het belangrijk dat dit ook voor de betrokken organisaties goed te organiseren is, onder andere qua schaalgrootte. Daarbij spelen het aantal kinderen/jongeren, de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte en de benodigde omvang vanuit bedrijfsmatig oogpunt een belangrijke rol.

De gemeente Echt-Susteren bestaat uit 9 kernen². De ambitie is om het huidige onderwijsaanbod te behouden, zolang de basiskwaliteit goed is en het financieel haalbaar blijft voor de besturen. Bij

² De officiële kernen zijn: Echt, Susteren, Pey, Dieteren, Koningsbosch, Nieuwstadt, Sint Joost, Roosteren en Maria Hoop.

voorzieningen met een kleinere schaalgrootte wordt een beargumenteerde afweging gemaakt vanuit schoolbesturen of kinderopvangorganisaties over het bestaansrecht. Het mandaat voor deze afweging ligt bij deze organisaties.

Daling van het aantal leerlingen kent ruimtelijke en financiële gevolgen voor onderwijs- en kinderopvanghuisvesting:

- Bedrijfsmatig: voor de kinderopvang zijn bezette kindplaatsen belangrijk voor de levensvatbaarheid van een locatie maar ook om kwaliteit te kunnen bieden (bijvoorbeeld interactie tussen kinderen) en om continuïteit van de activiteiten te kunnen waarborgen;
- Financieel: sinds de afschaffing van de materiële instandhoudingsvergoeding ontvangen schoolbesturen een integrale lumpsum waarin ook middelen voor materiële instandhouding zijn opgenomen. Deze bekostiging is echter ontoereikend om de kosten van normatief leegstaande lokalen te dekken, terwijl leegstand wel financiële lasten met zich meebrengt;
- Ruimtelijk: er ontstaat leegstand en er wordt minder efficiënt gebruik gemaakt van (onderwijs)ruimten.

De organisaties die binnen een kern actief zijn, hebben de gezamenlijke verantwoordelijkheid om - vanuit hun eigen expertise - het DNA en de behoeften van de kern te vatten en te vertalen naar een passend aanbod op maat.

Daarnaast is een aantal gemeente overstijgende voorzieningen aanwezig, zoals het speciaal basisonderwijs De Horst, het voortgezet onderwijs Connect College en de Taalschool in Echt-Noord. Binnen de gemeente Echt-Susteren is geen speciaal onderwijs aanwezig. Hiervoor zijn leerlingen aangewezen op het aanbod van nabijgelegen gemeenten.

Concreet betekent dit:

- Behouden van het huidige onderwijsaanbod en laten aansluiten op de lokale vraagstukken. Het speciaal basisonderwijs en voortgezet onderwijs zijn gemeente overstijgende voorzieningen.

2.3 Spreiding

De gemeente Echt-Susteren bestaat uit twee hoofdkernen (Echt en Susteren) en daarnaast meerdere kleine kernen en dorpen. Naast de inhoudelijke kwaliteit van onderwijs en kinderopvang, is ook een evenwichtige spreiding van voorzieningen over de kernen een belangrijk thema voor de huisvesting.

Mogelijk vergt dit wel enige inspanning van ouders (reistijd). Tegelijkertijd is het streven naar thuisnabij onderwijs en kinderopvang een belangrijk uitgangspunt. De gewenste spreiding van voorzieningen en thuisnabijheid kan op gespannen voet staan met het aantal kinderen dat een school of kinderopvang bezoekt. Het streven is toekomstbestendige kindvoorzieningen te realiseren waar goed onderwijs en kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voorop staat. Het is aan een schoolbestuur en kinderopvangorganisatie om hierover de dialoog te starten als daartoe aanleiding is (zie ook krimp en groei).

Ook in kernen zonder scholen zet de gemeente in op voldoende jeugdvoorzieningen, gericht op ontspanning en het voorkomen van overlast.

Concreet betekent dit:

- Behouden van het huidige onderwijsaanbod en laten aansluiten op de lokale vraagstukken. Het speciaal basisonderwijs en voortgezet onderwijs zijn gemeente overstijgende voorzieningen.

2.4 Passend en inclusief aanbod

Inclusief onderwijs in 2035 is een landelijke opdracht. De werkagenda van de Rijksoverheid benadrukt de noodzaak van samenwerking tussen scholen, leerkrachten, ouders en zorginstellingen om deze inclusieve onderwijsvorm te realiseren, waarbij de focus ligt op het wegnemen van barrières en het bevorderen van gelijke kansen voor alle kinderen. In de gemeente Echt-Susteren geven schoolbesturen in samenwerking met de kinderopvangorganisaties hier actief invulling aan door gezamenlijke plannen te ontwikkelen en integraal samen te werken aan passende ondersteuning voor ieder kind.

Het uitgangspunt is onderwijs zo dicht mogelijk bij huis, in een reguliere setting. Extra begeleiding wordt daar aangeboden als dat nodig is. Soms is (voortgezet)speciaal (basis)onderwijs beter passend, tijdelijk of structureel. Ook dan wordt inclusie nagestreefd, bijvoorbeeld door ontmoeting tussen leerlingen te stimuleren.

Passend en inclusief onderwijs en kinderopvang heeft ook gevolgen voor de huisvesting. Het vraagt om andere typen ruimten, (prikkelarme) inrichting en betere toegankelijkheid. Dit is van invloed op de ruimtebehoefte. De beleidsregel extra vierkante meters biedt ruimte om bij nieuwbouw, uitbreiding of levensduurverlengende renovatie meer meters te realiseren voor passend en inclusief onderwijs (zie tekstkader).

Extra vierkante meters voor inclusiever en passend onderwijs

Binnen het IHP wordt voor passend en inclusief onderwijs een toeslag van 0,5 bruto vierkante meter per leerling bovenop de normatieve ruimtebehoefte opgenomen bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie (40 jaar). Dit geeft de mogelijkheid om meer individuele werkplekken, overlegplekken, leerpleinen of spreekkamers te realiseren. De gemeente ziet hierin een meerwaarde voor de voorzieningen, passend bij het maatschappelijke doel dat zij nastreeft.

Concreet betekent dit:

- Zo thuisnabij mogelijk onderwijs.
- Bij nieuwbouw of levensduurverlengde renovatie (40 jaar) een toeslag van 0,5 bruto vierkante meter per leerlingen bovenop de normatieve ruimtebehoefte.
- Bij ieder haalbaarheidsonderzoek geldt dat inclusief onderwijs en ruimte daarvoor onderdeel van uitmaakt.

2.5 Flexibiliteit en ruimtegebruik

Flexibiliteit

Om in te spelen op groei, krimp en verandering in het gebruik is flexibele huisvesting van belang. Flexibele schoolgebouwen passen zich eenvoudig aan een veranderende ruimtevraag, veranderend onderwijs- en kinderopvangconcept en een andere bestemming. Het zijn gebouwen die over ruimten beschikken die voor verschillende doeleinden kunnen worden ingezet (bijvoorbeeld) wissellokaal en waar verschillende gebruikers multifunctioneel gebruik van maken. Dit vraagt om een flexibele inrichting en het mogelijk maken van dubbel gebruik door bijvoorbeeld de buitenschoolse opvang (bso) of door andere gebruikers buiten schooltijd.

Het realiseren van flexibele huisvesting vraagt in de planvormingsfase van (vervangende) nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie rekening te houden met:

- Uitbreidingsmogelijkheden: bij planvorming rekening te houden met toekomstige uitbreiding zonder dat de uitbreiding het onderwijskundige of kinderopvangconcept te niet doet.
- Aanpasbaarheid: bij planvorming rekening houden met toekomstige aanpasbaarheid om (eventuele) groei, krimp en/of verandering van onderwijsconcept (flexibel) op te vangen – gebouwelijk en

installatietechnisch. Daarbij is aandacht voor het installatieconcept om grote investeringen bij aanpassing (en veranderingen in het binnenklimaat) zo veel mogelijk te voorkomen.

- Multifunctionaliteit: ruimten worden flexibele ingericht, zodat ze eenvoudig inzetbaar zijn voor meerdere doeleinden en gebruikers. Op deze manier kunnen ruimten gedeeld worden en wordt leegstand van minder gebruikte ruimtes beperkt.

Modulaire bouw als flexibele schil

Een modulaair bouwsysteem is een flexibel alternatief voor traditionele bouw. Het laat zich eenvoudig op- of afschalen en kent een kortere bouwtijd op locatie. Dit bouwsysteem is maatwerk en vooral geschikt wanneer de leerlingontwikkeling onzeker is.

Leegstand

Onderwijs- en kinderopvangorganisaties bepalen zelf of leegstand een probleem is. Als dit het geval is maken schoolbesturen samen met de gemeente (en in het geval van een kindcentrum met de kinderopvang) een plan om deze terug te dringen, afgestemd op de toekomstige behoefte in het gebied. Er wordt niet gebouwd voor leegstand; investeringen moeten maatschappelijk verantwoord en goed onderbouwd zijn. Bij integrale, toekomstbestendige plannen wordt vanzelfsprekend gekeken naar het integreren van kinderopvang en andere maatschappelijke partners die kindgerelateerd zijn. Bij het benutten van leegstand geldt het uitgangspunt dat een school bij voorkeur niet over twee locaties verdeeld is gehuisvest, echter hiervoor geldt ook een maatwerkoplossing.

Een alternatief voor (grootschalige) leegstand is het tijdelijk inzetten van het gebouw als 'interimlocatie' (c.q. wissellootatie) voor een andere school die nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie ondergaat.

Concreet betekent dit:

- Flexibel en multifunctioneel gebruik van onderwijsvoorzieningen.
- In de planvormingsfase rekening houden met uitbreidingsmogelijkheden en aanpasbaarheid.
- Als leegstand als een probleem wordt ervaren door het schoolbestuur, dan wordt in gezamenlijkheid met de gemeente (en kinderopvang bij een kindcentrum) om plan opgesteld.
- Leegstand kan worden ingezet voor kinderopvang en andere maatschappelijke partners (kindgerelateerd) of als 'interimlocatie'.

2.6 Duurzaamheid en kwaliteit

Binnen het IHP streven we naar gebouwen die niet alleen energiezuinig zijn, maar ook lang mee kunnen, gezond zijn voor hun gebruikers en voorbereid op een veranderend klimaat. Duurzaamheid wordt breed benaderd: niet alleen op het gebied van energie, maar ook qua binnenklimaat, gezondheid en klimaatadaptatie. Kinderen leren zo opgroeien in gebouwen die bijdragen aan hun welzijn én aan een duurzamere wereld, nu en in de toekomst.

Binnen het IHP wordt uitgegaan dat gebouwen Energie Neutrale Gebouwen (ENG) geldt bij nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie (40 jaar). Dit is vooruitlopend op Europese regelgeving vanaf 2028.

Voor schoolgebouwen betekent ENG dat het gebouw over een heel jaar evenveel (of meer) duurzame energie opwekt als het verbruikt, waarbij energie-efficiëntie, goede isolatie, ventilatie en duurzame installaties centraal staan. Het doel is om de CO₂-uitstoot tot een minimum te beperken en bij te dragen aan een toekomstbestendige, gezonde leeromgeving. Deze ambitie sluit aan bij de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord, waarin ook de gemeente zich heeft gecommitteerd aan een forse reductie van de CO₂-uitstoot (minimaal 55% in 2030 en klimaatneutraliteit in 2050 ten opzichte van 1990).

EPBD IV: Zero Emission Building (ZEB)

De Energy Performance of Buildings Directive IV (EPBD IV) is een Europese richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen. Lidstaten hebben tot mei 2026 de tijd om de richtlijn om te zetten naar nationale wetgeving. Voor nieuwe schoolgebouwen geldt vanaf 1 januari 2030 de verplichting om te voldoen aan ZEB

De EPBD IV stelt als einddoel een emissievrije gebouwenvoorraad in 2050, met tussendoelen die helder maken wat op weg daarnaartoe nodig is. Dit betekent de overgang van de huidige BENG-eisen (Besluit bouwwerken en leefomgeving) naar ZEB (Zero Emission Building). Een ZEB-gebouw voldoet aan 4 aspecten:

- Heeft zeer weinig energie nodig heeft voor verwarming en/of koeling.
- Beschikt over efficiënte installaties.
- Is vrij van fossiele emissies op het eigen perceel ('aardgasvrij').
- Voorziet in de benodigde energie zoveel mogelijk uit hernieuwbare energie door opwek op of bij het gebouw of via lokale warmtenetten.

In Nederland wordt momenteel gewerkt aan de vertaling van de richtlijn in nationale regelgeving. Bij een actualisering van het IHP is meer duidelijk over de praktische uitvoering. Om deze reden is in dit IHP gekozen om voor nu uit te gaan van ENG.

Netcongestie

De beperkte capaciteit op het energienet vormt een knelpunt bij nieuwbouw, renovatie, uitbreiding en verduurzaming (zoals zonnepanelen). Er zijn wel oplossingen, maar die vragen vaak extra budget. Daarom wordt binnen het IHP per project een stelpost opgenomen om dit risico op te vangen. Bij uitvoering wordt per project de beste (en betaalbare) oplossing gekozen. Ook is er aandacht voor de benodigde procedures rondom netaansluitingen.

Binnenklimaat

Een gezond binnenklimaat is essentieel voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en medewerkers. Frisse lucht, een goede temperatuur en voldoende licht en comfort dragen bij aan betere leerprestaties én minder gezondheidsklachten. Voor medewerkers is een fijne en gezonde werkomgeving zeer belangrijk om goed te kunnen voorzien in onderwijs en kinderopvang. Een goed klimaat draagt bij aan het behoud van deze medewerkers.

Bij nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie voldoen de gebouwen aan Frisse Scholen Klasse B en de eisen voor kinderopvang. Bij bestaande gebouwen is het streven deze norm zo dicht mogelijk te benaderen, waarbij investeringen worden afgewogen tegen de resterende gebruiksduur van het gebouw. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de investering bij bestaande gebouwen. Voor nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente. Kinderopvangorganisaties betalen zelf of betalen via huur. Bij huur gaat een deel naar de gemeente (kapitaallast) en een deel naar het schoolbestuur (exploitatie).

Investeringen in binnenklimaat

Voor investeringen in het binnenklimaat is sprake van een financiële uitdaging, aangezien zowel de gemeente als de schoolbesturen hiervoor geen aanvullende bekostiging ontvangen. Beide partijen onderkennen echter het belang van deze investeringen. Binnen het IHP wordt daarom gekozen om verbeteringen aan het binnenklimaat mee te nemen op 'natuurlijke' momenten, zoals bij nieuwbouw, renovaties of groot onderhoud, tenzij er aanvullende financiering vanuit het Rijk beschikbaar komt. Subsidies bieden hiervoor financiële ondersteuning om deze investeringen mogelijk te maken.

Circulariteit

Nederland wil in 2050 een volledig circulaire economie zijn. Een circulaire economie draagt bij aan de afname in het gebruik van fossiele energiedragers als grondstof (zoals aardolie voor plastic). Vanuit milieudoelstellingen kan het een afweging zijn om voor nieuwe en bestaande gebouwen te gaan werken met een registratie in een grondstoffendatabank.

Bij circulair bouwen behouden de gebouwen een zekere restwaarde, omdat bouwmaterialen na een levenscyclus herbruikbaar zijn. Materialen krijgen een toekomstwaarde. Daarmee wordt het mogelijk om restwaarde toe te kennen aan het gebouw en de investering niet volledig naar nul af te schrijven.

Binnen dit IHP wordt niet gerekend met een restwaarde. Het kan wel een overweging zijn om bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie een materialenpaspoort op te stellen. Dit maakt hergebruik van materialen eenvoudiger en helpt om vooraf inzicht te krijgen in de potentiële restwaarde van het gebouw.

Grijswatersystemen

Een opkomende ontwikkeling is het gebruik van regenwateropvangsystemen om toiletten op scholen door te spoelen. Deze systemen vangen regenwater op van daken en andere oppervlakken en slaan dit op in ondergrondse tanks. Het opgeslagen water kan vervolgens worden gebruikt voor sanitaire voorzieningen, zoals het doorspoelen van toiletten. Door regenwater in te zetten voor deze toepassingen, wordt het drinkwaterverbruik aanzienlijk verminderd, wat niet alleen leidt tot duurzamer waterbeheer maar ook tot lagere exploitatiekosten voor de scholen. Bovendien helpt het gebruik van regenwater om de druk op het lokale watersysteem te verlichten, vooral tijdens droge periodes.

Buitenruimte

Een goede buitenruimte en inrichting daarvan maakt de buitenruimte van een school multi-inzetbaar. Niet alleen biedt het ruimte voor sport en beweging tijdens pauzes en zelfs gymlessen, maar het draagt ook actief bij aan het stimuleren van een gezonde leefstijl bij kinderen. Daarnaast kan een buitenruimte zo worden ontworpen dat het ook dienstdoet als verlengstuk van het klaslokaal. Buitenlessen in een prikkelarme, groenblauwe omgeving kunnen het leerproces verrijken en het concentratievermogen verbeteren. Bovendien draagt een groenblauwe buitenruimte bij aan klimaatadaptatie. Middels subsidies³ zet de gemeente in op het realiseren of stimuleren van groenblauwe buitenruimten.

Een groenblauwe schoolomgeving draagt niet alleen bij aan een aantrekkelijker en gezonder leefklimaat, maar bevordert ook de biodiversiteit door het bieden van leefruimte voor vogels, insecten en andere dieren. Bovendien sluit zo'n omgeving aan bij natuurinclusief bouwen, waarbij de natuurlijke omgeving wordt geïntegreerd in het ontwerp en gebruik van het schoolterrein. Dit stimuleert bij kinderen niet alleen het contact met natuur, maar ook bewustwording en educatie over duurzaamheid en ecologie.

Bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie wordt de buitenruimte hierop afgestemd en voldoen deze aan 5 m² buitenruimte per po-leerling, waarvan 2 m² onverhard – afwijkingen zijn gemotiveerd mogelijk in bebouwd gebied. Voor het voortgezet onderwijs is dit 0,8 m² per vo-leerling (maximum 600 m² in bebouwde omgeving). Voor kinderopvang gelden de wettelijke eisen.

Total Cost of Ownership (TCO)

De kosten van een schoolgebouw gaan verder dan alleen de bouwkosten. Tijdens de levensduur ontstaan ook kosten voor beheer en onderhoud. Het Total Cost of Ownership (TCO)-principe brengt alle kosten over de volledige levensduur in beeld. Duurdere keuzes bij ontwerp, zoals onderhoudsarme materialen of energiezuinige installaties, kunnen op termijn juist voordeliger zijn. Denk aan onderhoudsvrije vloeren of installaties met lage energiekosten. TCO vraagt om anders kijken naar ontwerp en gebruik. Bij elk IHP-project wordt TCO meegenomen in het haalbaarheidsonderzoek. Dit kan ook worden gebruikt als onderbouwing

³ Tijdens totstandkoming van het IHP is de subsidie 'groenblauwe schoolpleinen' van kracht. Deze subsidie draagt bij aan de realisatie hiervan.

voor de (eventuele) bijdrage vanuit het schoolbestuur, passend binnen de kaders van het onderwijsaccountantsprotocol.

Concreet betekent dit:

- Energie: bij nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie (40 jaar) is de ambitie ENG. Dit is vooruitlopend op Europese regelgeving vanaf 2030.
- Rekening houden met netcongestie (frictiebudget).
- Binnenklimaat: bij nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie (40 jaar) is de ambitie gemiddeld Frisse Scholen klasse B (verantwoordelijkheid voor de gemeente).
- Ambities die per project in het haalbaarheidsonderzoek worden meegenomen: circulariteit, grijswatersystemen en TCO.
- Buitenruimte: Bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie geldt 5 m² per po-leerling, waarvan 2 m² onverhard en 0,8 m² per vo-leerling.
- Buitenruimte bestaande situatie: subsidieregeling 'groen/blauwe schoolpleinen' wordt benut in bestaande situaties.

2.7 Type scenario's binnen het IHP

Voor elke onderwijsvoorziening wordt binnen het IHP een maatwerkscenario beschreven die leidend is voor de maatregelen en investeringen die de komende jaren door gemeente en schoolbestuur gepleegd worden.

In het IHP wordt een vijftal scenario's voor gebouwen onderscheiden:

1. Onderwijsvoorzieningen die nieuwbouw krijgen;
2. Onderwijsvoorzieningen die gerenoveerd worden;
3. Onderwijsvoorzieningen die in stand gehouden worden;
4. Onderwijsvoorzieningen die afgestoten worden.

In onderstaande tabel worden de scenario's benoemd.

Optie	scenario	verantwoordelijkheid	budget
1	Nieuwbouw	Gemeente	100% IHP-norm nieuwbouw
2	Renovatie – 40 jaar	Gemeente	100% IHP-norm nieuwbouw
	Renovatie – 25 jaar	Beide	30% IHP-norm nieuwbouw
3	In stand houden	Schoolbestuur	Deel van de lumpsum-vergoeding
4	Afstoten	Schoolbestuur	Niet van toepassing

Per scenario wordt hieronder een nadere toelichting gegeven. Hierbij wordt gesproken over gemeente en schoolbesturen vanuit hun positie als mogelijke bouwheren. Voor de kinderopvang wordt verderop beschreven hoe de investeringen worden gepleegd.

(Vervangende) Nieuwbouw

De maatregel (vervangende) nieuwbouw is van toepassing op schoolgebouwen die binnen het IHP zijn opgenomen waarvoor op basis van de technische levensduur van het gebouw (40 jaar) en objectieve criteria zoals bouwtechnische staat, onderwijskundige geschiktheid en toekomstbestendige benutting een vervangingsbehoefte is vastgesteld. Deze gebouwen komen binnen afzienbare tijd in aanmerking voor grootschalige ingrepen in de vorm van (vervangende) nieuwbouw, met een beoogde levensduur van minimaal 40 jaar.

Spelregels IHP – (vervangende) nieuwbouw

Voor de maatregel (vervangende) nieuwbouw zijn de volgende spelregels van toepassing:

- Een haalbaarheidsonderzoek dient aan te tonen of nieuwbouw een beter alternatief is voor levensduurverlengende renovatie (als daar geen direct uitsluitel over wordt gegeven op basis van bepaalde context).
- Het haalbaarheidsonderzoek wordt in gezamenlijkheid door gemeente en schoolbestuur uitgevoerd om eenzijdige sturing te voorkomen. Voorstel is om de kosten voor het haalbaarheidsonderzoek dan ook evenredig (50-50) te verdelen over deze partijen.
- De gemeente is verantwoordelijk voor ENG (vooruitlopende op Europese regelgeving) en gemiddeld Frisse Scholen klasse B. Voor het budget wordt uitgegaan van realistische investeringsbedragen, gebaseerd op sober en doelmatige bouw.
- In de tijdelijke huisvesting gedurende de nieuwbouw wordt ook gestreefd naar een kindcentrum.
- Het schoolbestuur kan bijdragen om hogere duurzaamheidsambities te realiseren (passend binnen het Onderwijsaccountantsprotocol).

Het realiseren van uitbreiding bij een schoolgebouw is een variant van nieuwbouw. Vaak gaat het hier om kleinere projecten waardoor het bedrag voor nieuwbouw kan oplopen (afhankelijk van de grootte). Bij een dergelijke kleine uitbreiding is het duurzaamheidsconcept van het bestaande gebouw leidend.

Normbedragen onderwijshuisvesting

De normbedragen die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hanteert voor onderwijshuisvesting sluiten al geruime tijd niet meer aan op de actuele bouw prijzen. Om dit knelpunt te ondervangen, is in dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) bewust gekozen voor het hanteren van realistische, marktconforme bouw prijzen, gebaseerd op kengetallen van ICSadviseurs.

Ter vergelijking binnen het primair onderwijs: de VNG hanteert, afhankelijk van de omvang van de bouw, afgerond een bandbreedte van €3.390 tot €4.087 per m² bvo voor een BENG-gebouw. ICSadviseurs hanteert een bandbreedte van €3.900 tot €4.300 per m² bvo voor een BENG-gebouw, met een toeslag van €200 per m² bvo om de stap van BENG naar ENG te kunnen maken (prijsspeil maart 2026). Dit bedrag is een totaal van de bouwkosten, en houdt geen rekening met tijdelijke huisvesting.

Renovatie

Voor renovatie gelden twee varianten. Deze zijn:

- 2A: Levensduurverlengende renovatie met een scope van 40 jaar.
- 2B: Levensduurverlengende renovatie met een scope van 25 jaar.

2A: levensduurverlengende renovatie met een scope van 40 jaar

Deze ingreep geldt als volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Het bestaande gebouw wordt grondig verbeterd, met als doel een levensduurverlenging van minstens 40 jaar. De renovatie streeft dezelfde ambities na als nieuwbouw.

Bij levensduurverlengende renovatie wordt gekeken naar:

- Functionele staat: verbeteren van de functionaliteit (flexibiliteit, multifunctionaliteit en aansluiten onderwijs- en kinderopvangconcept).
- Technische staat: levensduurverlenging door investering in bouwkundige en installatietechnische ingrepen.
- Ruimtelijke staat.
- Verduurzaming van het gebouw ENG.

Spelregels IHP – levensduurverlengende renovatie met een scope van 40 jaar

- Een businesscase toont of nieuwbouw een beter alternatief is dan levensduurverlengende renovatie, wanneer daar geen direct uitsluitel over wordt gegeven op basis van bepaalde context.

- De gemeente en het schoolbestuur stellen gezamenlijk de businesscase op om te voorkomen dat er eenzijdige sturing plaatsvindt.
- De bijdrage vanuit de gemeente en aanvullende bijdrage vanuit het schoolbestuur is vergelijkbaar met de spelregels voor nieuwbouw. Scholen leveren echter een bijdrage vanuit beschikbaar gestelde en reeds gereserveerde onderhoudsmiddelen (casus specifiek); investeringen die door de maatregel renovatie vervallen.
- Er wordt gerekend met één investeringsbedrag voor zowel levensduurverlengende renovatie als (vervangende) nieuwbouw. De ruimtebehoefte vormt de basis voor de indicatieve investeringskosten, waaruit ook een levensduurverlengende renovatie bekostigd kan worden.
- In het afwegingskader binnen de businesscase dienen de volgende afwegingen ten grondslag te liggen aan de motivatie om te kiezen voor levensduurverlengende renovatie in plaats van nieuwbouw:
 - Het gebouw heeft een goede uitstraling, ligging en/of functionaliteit.
 - Het gebouw heeft verschillende bouwdelen.
 - Het gebouw heeft een hoge boekwaarde.
 - De exploitatie vormt geen probleem.
 - Levensduurverlengende renovatie vormt een duurzamer alternatief dan nieuwbouw, circulaire maatregelen worden hierin meegenomen.
 - Er ruimte is in het gebouw of op het terrein om het gewenste aanbod te realiseren.
 - Het gebouw dusdanig flexibel is dat er multifunctioneel gebruik van ruimten kan worden gemaakt en aanpassingen/uitbreidingen in de toekomst mogelijk zijn (indien gewenst).
 - Wel of geen inzet van tijdelijke huisvesting benodigd is. Hierbij is leidend dat kinderen rust nodig hebben om tot goede ontwikkelprestaties te komen.
 - Er wordt een klimaatscan uitgevoerd om te beoordelen welke klimaat adaptieve maatregelen er mogelijk zijn.
 - De omschreven ambities voor flexibiliteit en inclusie dienen bij levensduurverlengende renovatieprojecten zoveel mogelijk te worden geïntegreerd passend binnen het beschikbaar gestelde budget.

In het proces om te komen tot een afweging voor levensduurverlengende renovatie zijn nog vijf spelregels van toepassing:

- Als er aanleiding is om de bouwkundige en installatietechnische maatregelen ter discussie te stellen, kan een gebrekenrapportage inclusief maatregelen opgesteld worden ter onderbouwing.
- Aandachtspunt voor in- of uitbreiden met behoud van onderwijs- en kinderopvangconcept.
- Aandacht voor de locatie (in de wijk/kern en leerlingenprognoses).
- Aandacht voor de klimaat effecten.

Wetgeving rond levensduurverlengde renovatie

Voor renovatie als voorziening in de onderwijshuisvesting is door het Rijk wetgeving in de maak. De verwachting is dat deze nog in 2026 in werking gaat. Tot het moment dat de wetgeving van kracht is gelden bovenstaande spelregels voor renovatie.

2A: levensduurverlengende renovatie met een scope van 25 jaar

Als alternatief voor renovatie hebben de schoolbesturen en de gemeente ingestemd met een methode om schoolgebouwen te kunnen verduurzamen. Deze methode wordt ingezet bij schoolgebouwen die relatief goed presteren, ondanks hun technische levensduur. Met het combineren van een verduurzaming in combinatie met grootschalige werkzaamheden, wordt een efficiencyslag behaald waardoor zowel het schoolbestuur als de gemeente de middelen efficiënt benut. In deze methode wordt een bedrag van 30% van het normbedrag nieuwbouw gehanteerd, waarmee het schoolbestuur als bouwheer het project kan opzetten. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

- Het verduurzamen van het gebouw gaat in combinatie met uitvoeren van het meerjaren onderhoudsplan en gebeurt door inzicht te geven in maatregelen en terugverdientijden.

- Bij een aangepaste variant wordt het gebouw verduurzaamd, het binnenklimaat verbeterd en worden beperkte ingrepen gedaan om de onderwijskundige kwaliteit te verbeteren.
- De bekostiging vanuit de gemeente is maximaal 30% van de IHP-norm nieuwbouw (€ 1.230,- per bruto vierkante meter) inclusief jaarlijkse indexering.
- Het budget wordt bepaald op basis van de benodigde ruimtebehoefte van de school en kinderopvang, niet op de capaciteit van het gebouw.
- De schoolbesturen dragen bij in de realisatie. De omvang van de bijdrage wordt per vraagstuk aan de hand van een business case bepaald waarbij zowel naar de initiële investering als de exploitatielasten gekeken wordt. De bijdrage kan bestaan uit exploitatiegerichte investeringen met een terugverdientijd binnen 25 jaar (inclusief effect op de onderhoudskosten) en cofinanciering door synergievoordelen vanuit het MJOP.
- De genoemde bijdrage vanuit het schoolbestuur is een voorwaarde voor een investering vanuit de gemeente.
- De gemeente kan eventueel onder vast te stellen voorwaarden schoolbesturen door middel van een financieel arrangement ondersteunen bij de bekostiging van deze bijdrage met een terugbetaalverplichting.
- De haalbaarheid van de ambities op het gebied van flexibiliteit, inclusie en circulariteit worden onderzocht, maar zijn geen doel op zich. Binnen de mogelijkheid van het beschikbare budget wordt hier invulling aan gegeven.
- Uitgangspunt is dat de ingrepen die met deze vergoeding te bekostigen zijn ervoor zorgen dat de levensduur van het totale pand met minimaal 25 jaar wordt verlengd.
- Het schoolbestuur wordt in beginsel bouwheer, tenzij anders overeen gekomen.

Voor scholen waarvan het toekomstperspectief onzeker is (vanwege leerlingenaantal, ruimtelijke ontwikkeling, et cetera), maar het gebouw vanuit kwalitatief oogpunt om een ingreep vraagt, kan een levensduurverlenging van 25 jaar ook passend zijn.

In stand houden

Dit betreft een activiteit van het schoolbestuur om een bestaand gebouw in stand te houden.

Hiervoor zet zij een deel van de lumpsumbekostiging in. Deze activiteit vergt geen bijdrage vanuit de gemeente. Mogelijk wordt een schoolbestuur geconfronteerd met verplichte duurzaamheids- of energiemaatregelen op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), als onderdeel van de Omgevingswet. Indien dit aan de orde is en een schoolbestuur kan niet direct financieel aan deze verplichting voldoen, dan kan de gemeente het schoolbestuur faciliteren met een financieel arrangement voor de bekostiging met een terugbetaalverplichting.

Na het zogeheten stopjaar (het moment waarop een schoolgebouw formeel is afgeschreven, 40 jaar) worden in het MJOP enkel nog beperkte investeringen opgenomen om het gebouw minimaal in stand te houden en veilig te gebruiken. Grote onderhoudsmaatregelen of verduurzamingsinvesteringen blijven in deze fase achterwege, omdat het gebouw binnen afzienbare tijd in aanmerking kan komen voor (vervangende) nieuwbouw of renovatie.

Voor schoolgebouwen die binnen de looptijd van dit IHP niet in aanmerking komen voor grootschalige planvorming, bestaat de mogelijkheid om tussentijds te verduurzamen op basis van economisch onderbouwde investeringen door het schoolbestuur.

De gemeente Echt-Susteren biedt schoolbesturen hiervoor ondersteuning via een energiescan van Brink Management en Advies. Deze scan geeft inzicht in kansrijke verduurzamingsmaatregelen met een redelijke terugverdientijd.

De maatregelen zijn uitgewerkt in drie verduurzamingspakketten met oplopende ambitie. Deze investeringen vallen buiten de scope van het IHP. Schoolbesturen maken zelfstandig de afweging of en wanneer toepassing van deze pakketten passend en waardevol is voor de benutting van het gebouw.

Afstoten

Dit betreft gebouwen die niet langer als schoolgebouw in gebruik blijven en teruggegeven worden conform artikel 28 verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Echt-Susteren aan de gemeente. Daarmee wordt het schoolgebouw onttrokken aan de onderwijsbestemming. De keuze om een onderwijsvoorziening te sluiten ligt bij onderwijsorganisaties.

2.8 Investeren in huisvesting maatschappelijke partners

Vanwege de samenwerking tussen onderwijs en overige maatschappelijke partijen is huisvesting van deze partijen ook een belangrijk gegeven. Onder deze partijen worden onder andere kinderopvangorganisaties en zorg- en ondersteuningsorganisaties bedoeld. Het streven is te komen tot gezamenlijke huisvesting waar de kans zich voordoet. Hiervoor is de volgende mogelijkheid:

- De gemeente investeert transparant in de huisvesting en verkrijgt een vergoeding vanuit de maatschappelijke organisatie op basis van een kostprijsdekkende huurafpraak (compensatie kapitaallasten).

Een kostprijsdekkende huurafpraak bestaat uit een vergoeding van de kapitaallasten (rente⁴ en afschrijving) die ten gunste komt van de gemeente voor de gepleegde investering. Het deel dat bestaat uit de exploitatielasten wordt verstrekt aan het schoolbestuur die het gebouwdeel van de maatschappelijke partner verder kan exploiteren.

Er kan alleen sprake zijn van een kapitaallastafpraak als de gemeente een aantoonbare investering pleegt ten gunste van de maatschappelijke partner.

⁴ Het gaat dan om de rekenrente van de gemeente Echt-Susteren en ook de afschrijvingsmethodiek die zij hanteert voor investeringen. Uitgangspunt is een gemiddelde rekenrente van 2% en een lineaire afschrijvingsmethode. Dit wordt per project vastgesteld en aangehouden.

3. Huisvestingsscenario's

Toelichting totstandkoming scenario's

Leerlingenprognoses

Voor het verwachte aantal leerlingen is gebruik gemaakt van de leerlingenprognoses die zijn opgesteld door de xllnc in februari 2026. Dit zijn de meest recente leerlingenprognoses op basis van recente definitieve woningbouwplannen van de gemeente. In de overzichten zijn de leerlingenaantallen van peildatum 1 oktober 2025 weergegeven onder 2026. Deze werkwijze geldt ook voor alle opvolgende jaren.

Wetsvoorstel kinderopvang

Er is een wetswijziging in ontwikkeling om vanaf 2029 kinderopvang bijna gratis te maken voor werkende ouders. De toekomstige vraag naar kinderopvang is in belangrijke mate afhankelijk van deze landelijke ontwikkeling.

Voor kinderopvangorganisaties is het op dit moment lastig in te schatten welke impact deze maatregel zal hebben op de toekomstige vraag en ruimtebehoefte in kindcentra. Wanneer een school in aanmerking komt voor een grootschalige investering, wordt de kinderopvangorganisatie bij het proces betrokken om de behoefte aan kinderopvang mee te nemen.

Analyse per schoolgebouw

In de factsheets zijn de schoolgebouwen beoordeeld op technische kwaliteit, functionele kwaliteit, financiën MJOP, financiën exploitatie en capaciteit (vraag en aanbod). De beoordelingen vormen de onderlegger voor de scenariovorming. De factsheets zijn toegevoegd aan de bijlage.

Opheffingsnorm

Het Rijk stelt een minimum aan het aantal leerlingen op een school. Dit heet de opheffingsnorm. Scholen met een leerlingenaantal dat 3 jaar op rij onder de opheffingsnorm valt, verliezen hun inkomsten. Het is vervolgens aan het schoolbestuur om de school in stand te houden of te sluiten. De opheffingsnormen voor het basisonderwijs zijn niet voor alle scholen hetzelfde. Dit is afhankelijk van de zogenaamde leerlingdichtheid in een gemeente. De opheffingsnorm voor de gemeente Echt-Susteren is vastgesteld op 60 leerlingen.

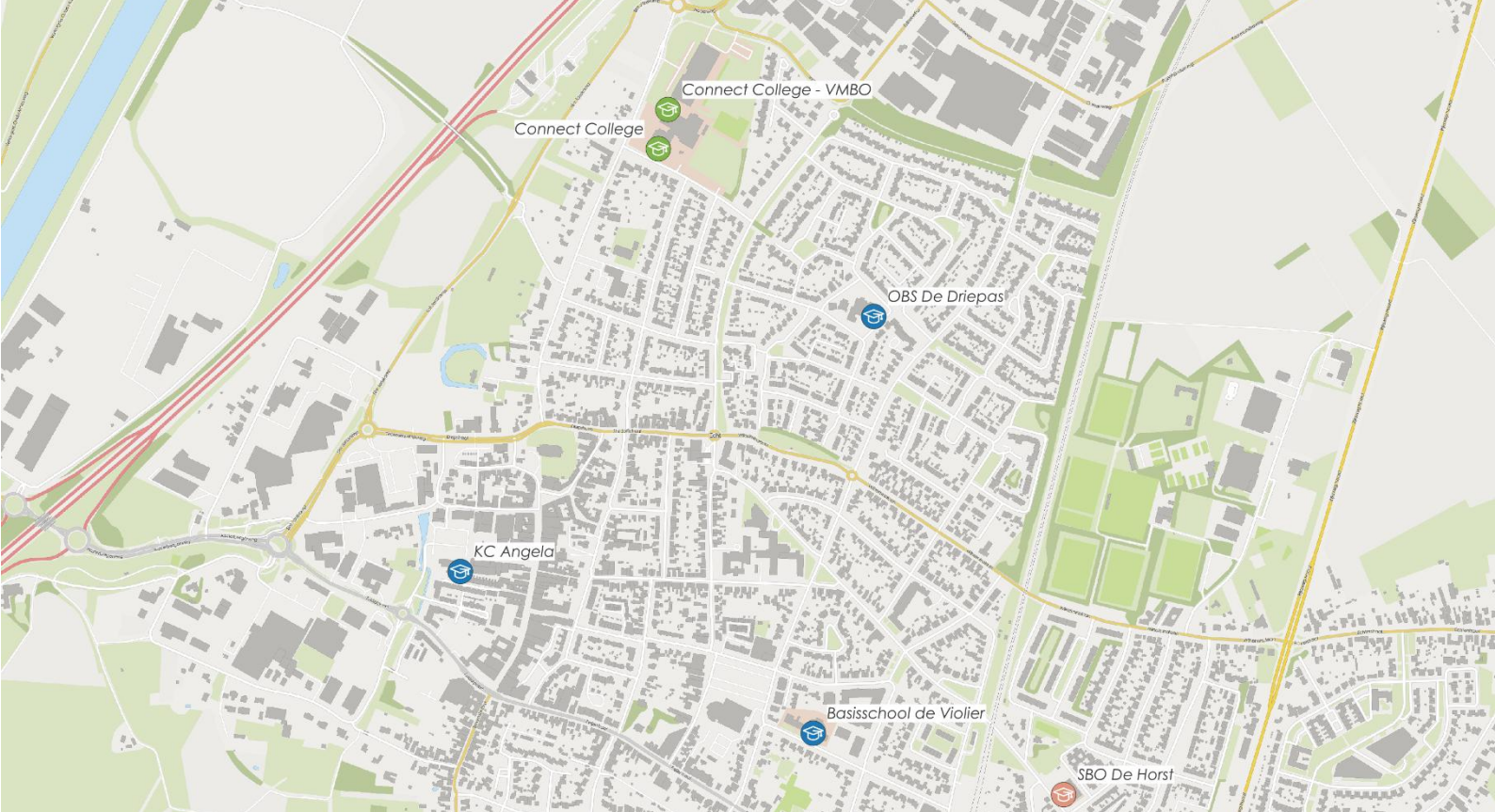
Toelichting tabellen

Per school wordt een tabel weergegeven met daarin de leerlingenprognoses, de bijhorende ruimtebehoefte en het saldo van een overmaat of ruimtetekort aan onderwijscapaciteit. Een positief saldo betekent een overschot aan ruimte, een negatief saldo een tekort aan ruimte. Er is sprake van een ruimtetekort wanneer de normatieve behoefte groter is dan de onderwijscapaciteit (rekenkundig). Per gebouw kan dit ruimtetekort in praktijk sterk verschillen.

Ook wordt enkel- en dubbelgebruik meegenomen: enkelgebruik betreft eenzijdig gebruik van onderwijsruimte door een derde partij, dubbelgebruik betreft gedeeld gebruik tussen onderwijs en een derde partij, wat daarmee niet teniet doet aan de beschikbare onderwijscapaciteit. De overige capaciteit omvat de ruimten niet vallend onder de onderwijscapaciteit, zoals een gymzaal of verhuurde ruimten.

Huisvestingsscenario's

Het huisvestingsscenario vormt het kader voor de financiële doorrekening (zie hoofdstuk 4). Bij uitvoering van het project komen schoolbestuur en gemeente tot een definitieve keuze middels het opstellen van een haalbaarheidsonderzoek. Hetzelfde geldt voor de ruimtebehoefte bij vervangende (ver)nieuwbouw en/of renovatie. Voor nu is het leerlingenaantal in 2041 als ijkpunt gekozen. In een haalbaarheidsonderzoek wordt de ruimtebehoefte nader uitgewerkt.

3.1 Scenario's per kern – primair onderwijs

De prognoses

3.1.1 Echt

In de kern Echt zijn vier scholen gehuisvest:

- Basisschool De Violier
- KC Angela
- OBS De Driepas
- SBO de Horst

3.1.1.1 De Violier

Basisschool De Violier is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 2002. Het gebouw is nadien niet uitgebreid of gerenoveerd. In het verleden is de onderwijscapaciteit wel gereduceerd als gevolg van krimp, waarbij op de eerste verdieping appartementen zijn gerealiseerd. De school bevindt zich op de begane grond.

Schoolnaam:		Basisschool de Violier						
Bouwjaar		2002						
schoolbestuur:		Stichting Wijzers in Onderwijs						
Medegebruikers:		SKEM BSO						
Brinnummer:	03RS00	Oktobertelling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		241	250	264	264	261	252	248
ruimtebehoefte (in m² bvo)		1.412	1.458	1.528	1.528	1.513	1.468	1.447
beschikbare onderwijscapaciteit		1.317	1.317	1.317	1.317	1.317	1.317	1.317
saldo (in m² bvo)		-95	-141	-211	-211	-196	-151	-130
medegebruik onderwijscapaciteit enk		0	0	0	0	0	0	0
saldo (in m² bvo)		-95	-141	-211	-211	-196	-151	-130
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

De Violier heeft op 1 oktober 2025 (2026) 250 leerlingen. Daarmee is er sprake van een ruimtetekort.

Naast Basisschool De Violier maakt ook kinderopvangorganisatie SKEM gebruik van onderwijsruimten voor de buitenschoolse opvang (BSO) op basis van dubbelgebruik. Binnen het gebouw is geen aanvullende capaciteit beschikbaar.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
▪ LED ▪ Stooklijn optimaliseren ▪ Radiatorfolie ▪ Energiemonitoringssysteem ▪ pv-panelen	▪ Pakket 1, plus: ▪ Bewegingssensoren ▪ Waterzijdig inregelen ▪ Leidingen isoleren	▪ Pakket 2, plus: ▪ Warmtepomp
Terugverdientijd: 9,5 jaar	Terugverdientijd: 10 jaar	Terugverdientijd: 16,1 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat er voor een relatief lage terugverdientijd veel maatregelen te treffen zijn ten aanzien van duurzaamheid. Het advies is om te kiezen voor pakket 2.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van basisschool De Violier komt binnen de looptijd van het IHP niet in aanmerking voor een nieuwbouw of renovatie. Wel heeft de school te maken met een structureel ruimtetekort, waarvoor zal moeten worden gekeken naar een oplossing.

- Uitbreiden onderwijscapaciteit:
 - Tijdelijk: tijdelijke huisvesting, twee te verkennen mogelijkheden:
 - Modulair: op schoolterrein
 - Dubbelgebruik: samenwerking met naastgelegen buurthuis
 - Lange termijn: Onderzoeken of de permanente capaciteit kan worden uitgebreid door met de woningcorporatie in gesprek te gaan over de mogelijkheid om de appartementen op de eerste verdieping om te zetten naar onderwijscapaciteit.
 - Daarnaast worden, buiten het IHP om, gesprekken gevoerd met de verschillende scholen in Echt om grip te krijgen op de leerlingenaantallen.
- In stand houden. Op basis van de duurzaamheidsscan van Brink kan het schoolbestuur diverse maatregelen treffen ten aanzien van verduurzaming.

3.1.1.2 KC Angela

KC Angela is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1933. Het gebouw is nadien tweemaal uitgebreid. Er is geen renovatie bekend. Wel heeft het schoolbestuur zelf geïnvesteerd om de functionaliteit van het gebouw te verbeteren. Het gebouw is aangemerkt als beeldbepalend gebouw.

KC Angela is een beeldbepalend gebouw, en oorspronkelijk niet gebouwd als onderwijslocatie. Het gebouw, met veel vierkante meters in de souterrain en zolder, heeft daarmee veel niet-functionele vierkante meters. Voor het IHP is daarom een berekening gemaakt om de vierkante meters te bepalen, waarbij de volledige begane grond (circa 911 m² bvo) en een deel van het souterrain (lokalen + overloopruimte + toiletten, circa 384 m² bvo) zijn opgenomen als onderwijscapaciteit.

Door de opzet van het gebouw, geldt dat er relatief weinig lokalen zijn ten opzichte van het totaal aantal bvo's. In werkelijkheid wordt daarom een structureel ruimtetekort ervaren.

Voor het bouwvlak van de school geldt dat deze volledig is benut. Dit is in lijn met de omgevingsvergunning, maar houdt in dat permanente uitbreiding op grondoppervlak niet mogelijk is.

Schoolnaam:	KC Angela						
Bouwjaar	1933						
schoolbestuur:	Stichting Kindante						
Medegebruikers:	BSO en PO SKEM						
Brinnummer:	09OF00	Oktober telling		prognose →			
jaar	2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen	171	210	213	213	213	207	203
ruimtebehoefte (in m ² bvo)	1.060	1.256	1.271	1.271	1.271	1.241	1.221
beschikbare onderwijscapaciteit	1.295	1.295	1.295	1.295	1.295	1.295	1.295
saldo (in m ² bvo)	235	39	24	24	24	54	74
medegebruik onderwijscapaciteit enk	86	86	86	86	86	86	86
saldo (in m ² bvo)	149	-47	-62	-62	-62	-32	-12
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0

KC Angela heeft op 1 oktober 2025 (2026) 210 leerlingen. Op korte en lange termijn heeft de school te maken met een ruimtetekort. Op dit moment is het ruimtetekort 1 groepslokaal.

Naast KC Angela maakt ook SKEM met peuteropvang gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkelgebruik. Voor de BSO wordt gebruik gemaakt van ruimten op basis van dubbelgebruik.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
Geen maatregelen benoemd	- Isoleren spouw, zoldervloer en luchttoevoer - pv-panelen - HR++ Glas	Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdientijd.
Terugverdientijd: -	Terugverdientijd: 17 jaar	Terugverdientijd: 52,8 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat de aanbevolen maatregelen een relatief hoge terugverdientijd kennen. Het advies is om te kiezen voor verduurzaming op een natuurlijk moment (nieuwbouw of renovatie).

Huisvestingsscenario

Het schoolgebouw bestaat uit twee bouwdelen van verschillende leeftijden. Met name het oude (beeldbepalende) bouwdeel vraagt om een grootschalige ingreep, onder andere om het binnenklimaat te verbeteren. Kindante staat daarnaast voor een noodzakelijke onderhoudsinvestering in de daken (pannendak).

KC Angela heeft de maximale capaciteit bereikt. Daarom wordt niet ingezet op een renovatie (25 jaar), maar wordt rekening gehouden met nieuwbouw, waarbij de ontwikkelingen in het leerlingenaantal nauwlettend worden gemonitord. Voor de tussenliggende periode wordt het ruimtetekort opgevangen met tijdelijke huisvesting.

- Nieuwbouw
- Uitbreiden onderwijscapaciteit tijdelijk: tijdelijke huisvesting op het perceel van de school

Structureel ruimtetekort in de kern Echt

In de kern Echt hebben de scholen De Violier en KC Angela te maken met een structureel ruimtetekort binnen de looptijd van dit IHP. Op basis van de huidige prognoses wordt verwacht dat dit tekort de komende jaren zal toenemen. Deze ontwikkeling hangt samen met meerdere factoren, waaronder:

- Woningbouw
- Ontwikkeling van inclusief onderwijs, waardoor meer leerlingen binnen het regulier onderwijs worden opgevangen

Bij het opstellen van dit IHP zijn gesprekken gevoerd over mogelijke oplossingen om dit ruimtetekort zowel op korte als lange termijn te ondervangen. Hiervoor zijn de volgende denkrichtingen besproken:

- Grotere projecten in en rondom Echt zorgen structureel voor meer behoefte aan onderwijscapaciteit in Echt en omgeving;
- Schoolbesturen en gemeente sturen op aanmeldcijfers om te komen tot een natuurlijke verdeling van leerlingaantallen;
- In de tijdelijkheid wordt daar waar nodig gebruik gemaakt van tijdelijke/verplaatsbare lokalen afhankelijk van hoe leerlingaantallen zich ontwikkelen.
- Bij het haalbaarheidsonderzoek voor toekomst KC Angela geldt als natuurlijk ijkmoment om de balans over het ruimtetekort opnieuw op te maken.

Voor de korte termijn wordt gekeken om de onderwijscapaciteit tijdelijk uit te breiden op beide onderwijslocaties.

3.1.1.3 OBS De Driepas

OBS De Driepas is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1988. Het gebouw is nadien tweemaal uitgebreid. In 2025 is wederom een uitbreiding gerealiseerd om de taalschool permanent onder te brengen in het schoolgebouw van De Driepas. Hiermee ontstaat één locatie waar de reguliere groepen en de taalgroepen onder hetzelfde dak onderwijs krijgen. Het blijven gescheiden onderwijsstromen, maar door gezamenlijke huisvesting ontmoeten kinderen elkaar wel op een natuurlijke manier. Tegelijkertijd is met de uitbreiding het schoolgebouw functioneel gemoderniseerd zodat de ruimtes beter aansluiten bij het hedendaags onderwijs. Er hebben geen investeringen plaatsgevonden ten aanzien van verduurzaming. Aanvullende aanpassingen zijn nodig om het binnenklimaat te verbeteren. In een volgende fase worden het schoolgebouw en het buurthuis fysiek met elkaar verbonden. Hierdoor kunnen beide partijen gebruikmaken van elkaars faciliteiten, zoals bijvoorbeeld de kookstudio, gymzaal en de grote zaal.

Schoolnaam:		OBS De Driepas						
Bouwjaar		1988						
schoolbestuur:		Stichting Kindante						
Medegebruikers:		SKEM,						
Brinnummer:	06CQ00	Oktobertelling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		233	203	203	200	194	189	186
ruimtebehoefte (in m² bvo)		1.372	1.221	1.221	1.206	1.176	1.151	1.136
beschikbare onderwijscapaciteit		1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468
saldo (in m² bvo)		96	247	247	262	292	317	332
medegebruik onderwijscapaciteit enk		55	55	55	55	55	55	55
saldo (in m² bvo)		41	192	192	207	237	262	277
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

OBS De Driepas heeft op 1 oktober 2025 (2026) 203 leerlingen. De prognose verwacht dat het aantal leerlingen verder zal afnemen.

Naast OBS De Driepas maakt ook SKEM gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkel- en dubbelgebruik.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
- HR++ glas - Isoleren luchttoevoer - pv-panelen	- Pakket 1, plus: - Gevel isoleren	- Pakket 2, plus: - Warmtepomp - Vervangen deuren
Terugverdientijd: 6,5 jaar	Terugverdientijd: 8,7 jaar	Terugverdientijd: 30,8 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat er voor een relatief lage terugverdientijd veel maatregelen te treffen zijn ten aanzien van duurzaamheid. Het advies is om te kiezen voor pakket 2.

Huisvestingsscenario

Op basis van de leeftijd van het gebouw en geen tussentijdse renovatie vraagt het schoolgebouw van OBS De Driepas om een grootschalige ingreep. Met name het binnenklimaat en installaties vragen aandacht. Stichting Kindante ziet door de korte termijn opgaves vanuit het MJOP de mogelijkheid om onder eigen bouwheerschap de levensduurverlengende renovatie (25 jaar) toe te passen. Toepassing hiervan geeft het schoolbestuur de mogelijkheid om de school van een kwaliteitsimpuls te voorzien om het imago van de school te verbeteren.

Om de school op korte termijn te verbeteren, totdat de school in aanmerking komt voor een grootschalige ingreep, is het raadzaam om te investeren in een kwaliteitsimpuls middels verduurzaming.

- Levensduurverlengende renovatie (25 jaar)
- Op basis van de duurzaamheidsscan van Brink kan tijdens de renovatie diverse maatregelen getroffen worden ten aanzien van verduurzaming, met name uit pakket 2 in verband met terugverdientijd.

3.1.1.4 SBO De Horst

SBO De Horst is de speciaal basisonderwijsvoorziening binnen de gemeente. De school is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 2004. Het gebouw is niet uitgebreid of gerenoveerd. Het schoolbestuur heeft wel zelf geïnvesteerd om de functionaliteit van het gebouw te verbeteren. Het binnenklimaat is hierbij meegenomen, maar vraagt nog aandacht.

Schoolnaam:	SBO De Horst							
Bouwjaar	2004							
schoolbestuur:	Stichting Kindante							
Kinderopvangorganisatie:								
Brinnummer:	01GE00	Oktobertelling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		103	113	114	115	116	115	114
ruimtebehoefte (in m² bvo)		1.007	1.081	1.088	1.095	1.103	1.095	1.088
beschikbare onderwijscapaciteit		1.217	1.217	1.217	1.217	1.217	1.217	1.217
saldo (in m² bvo)		210	136	129	122	114	122	129
medegebruik onderwijscapaciteit enk		0	0	0	0	0	0	0
saldo (in m² bvo)		210	136	129	122	114	122	129
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

SBO De Horst heeft op 1 oktober 2025 (2026) 113 leerlingen. Op korte en lange termijn is de school passend gehuisvest.

Naast SBO De Horst zijn er geen medegebruikers van het schoolgebouw bekend.

Duurzaamheidsscan Brink

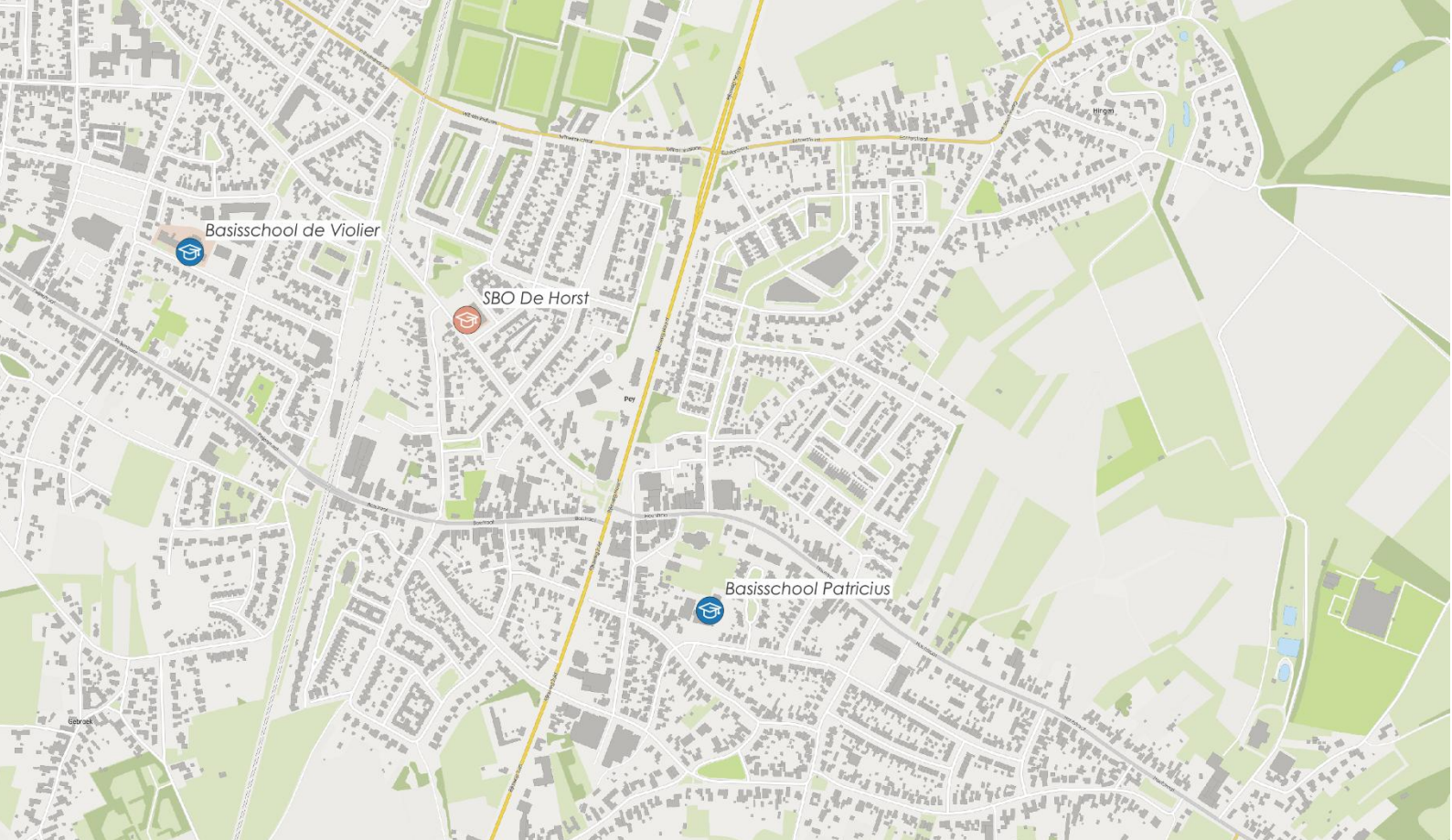
Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
▪ pv-panelen	▪ Pakket 1, plus: ▪ Isoleren gevel en luchttoevoer	▪ Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdientijd.
Terugverdientijd: 6,6 jaar	Terugverdientijd: 12,6 jaar	Terugverdientijd: 56,5 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat pakket 2 het meest kosteneffectief is.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van SBO De Horst komt binnen de looptijd van dit IHP niet in aanmerking voor een grootschalige ingreep.

- In stand houden
- In stand houden. Op basis van de duurzaamheidsscan van Brink kan het schoolbestuur diverse maatregelen treffen ten aanzien van verduurzaming.

3.1.2 Pey

3.1.2.1 Patricius

Basisschool Patricius is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1953. Het gebouw is nadien tweemaal uitgebreid. Er is geen renovatie bekend.

Schoolnaam:		Basisschool Patricius						
Bouwjaar		1953						
schoolbestuur:		Stichting Wijzers in Onderwijs						
Medegebruikers:								
Brinnummer:	17KU00	Oktobertelling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		273	283	287	289	282	272	268
ruimtebehoefte (in m² bvo)		1.573	1.623	1.644	1.654	1.618	1.568	1.548
beschikbare onderwijscapaciteit		1.443	1.443	1.443	1.443	1.443	1.443	1.443
saldo (in m² bvo)		-130	-180	-201	-211	-175	-125	-105
medegebruik onderwijscapaciteit enk		0	0	0	0	0	0	0
saldo (in m² bvo)		-130	-180	-201	-211	-175	-125	-105
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

Basisschool Patricius heeft op 1 oktober 2025 (2026) 283 leerlingen. Op korte en lange termijn heeft de school te maken met een ruimtetekort⁵.

Naast basisschool Patricius zijn er geen medegebruikers van het gebouw bekend. Het streven is om een kindcentrum te realiseren.

⁵ Het schoolbestuur geeft aan het ruimtetekort in praktijk niet zo ervaren wordt.

Duurzaamheidsscan Brink

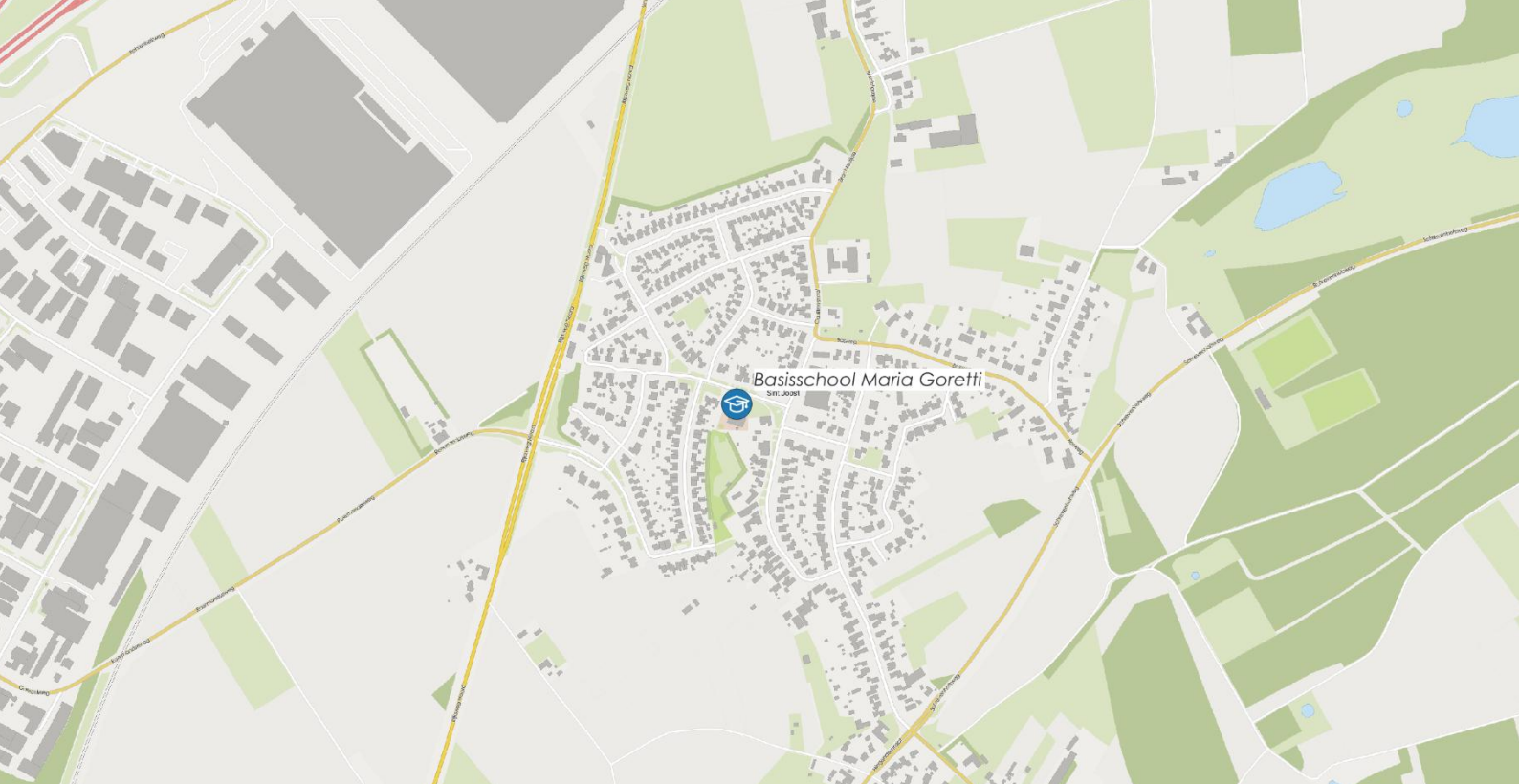
Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
▪ LED ▪ Leidingen isoleren ▪ Waterzijdig ▪ Stooklijn ▪ pv-panelen	▪ Pakket 1, plus: ▪ EBS/GBS systemen	▪ Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdiëntijd.
Terugverdiëntijd: 9,6 jaar	Terugverdiëntijd: 11,5 jaar	Terugverdiëntijd: 53,8 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat de aanbevolen maatregelen een relatief hoge terugverdiëntijd kennen. Het advies is om te kiezen voor verduurzaming op een natuurlijk moment (nieuwbouw of renovatie).

Huisvestingsscenario

Het gebouw van Patricius in Pey wordt als erg slecht beoordeeld. Het is een erg onderhoudsintensief gebouw, het binnenklimaat is niet goed en het gebouw sluit niet aan op de onderwijskundige ontwikkelingen van de school. De school is hierdoor genoodzaakt geweest om in 2025 het dak te vervangen, in afwachting van definitieve planvorming. Tevens past de omvang van het gebouw niet bij de leerlingenaantallen en de ambitie om een kindcentrum te vormen. De denkrichting voor Patricius is vervangende nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie. Hierbij wordt rekening gehouden met een uitbreiding van zowel onderwijscapaciteit als kinderopvangcapaciteit.

- Levensduurverlengende renovatie (voorkeur schoolbestuur) of vervangende nieuwbouw
- Verduurzaming: op natuurlijk moment

3.1.3 Sint Joost

3.1.3.1 Maria Goretti

Maria Goretti is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1969. Het gebouw is nadien eenmalig uitgebreid. Er is geen renovatie bekend.

Schoolnaam:		Basisschool Maria Goretti						
Bouwjaar		1969						
schoolbestuur:		Stichting Wijzers in Onderwijs						
Medegebruikers:		SKEM BSO en opvang SKEM						
Brinnummer:	06LO00	Oktober telling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		105	106	113	107	104	95	95
ruimtebehoefte (in m² bvo)		728	733	768	738	723	678	678
beschikbare onderwijscapaciteit		664	664	664	664	664	664	664
saldo (in m² bvo)		-64	-69	-104	-74	-59	-14	-14
medegebruik onderwijcapaciteit enk		75	75	75	75	75	75	75
saldo (in m² bvo)		-139	-144	-179	-149	-134	-89	-89
Overige capaciteit		75	75	75	75	75	75	75

Basisschool Maria Goretti heeft op 1 oktober 2025 (2026) 106 leerlingen. De prognose voorspelt dat het aantal leerlingen zal afnemen. Op korte en lange termijn heeft de school te maken met een ruimtetekort.

Naast basisschool Maria Goretti maakt ook SKEM gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkel- en dubbelgebruik.

Duurzaamheidsscan Brink

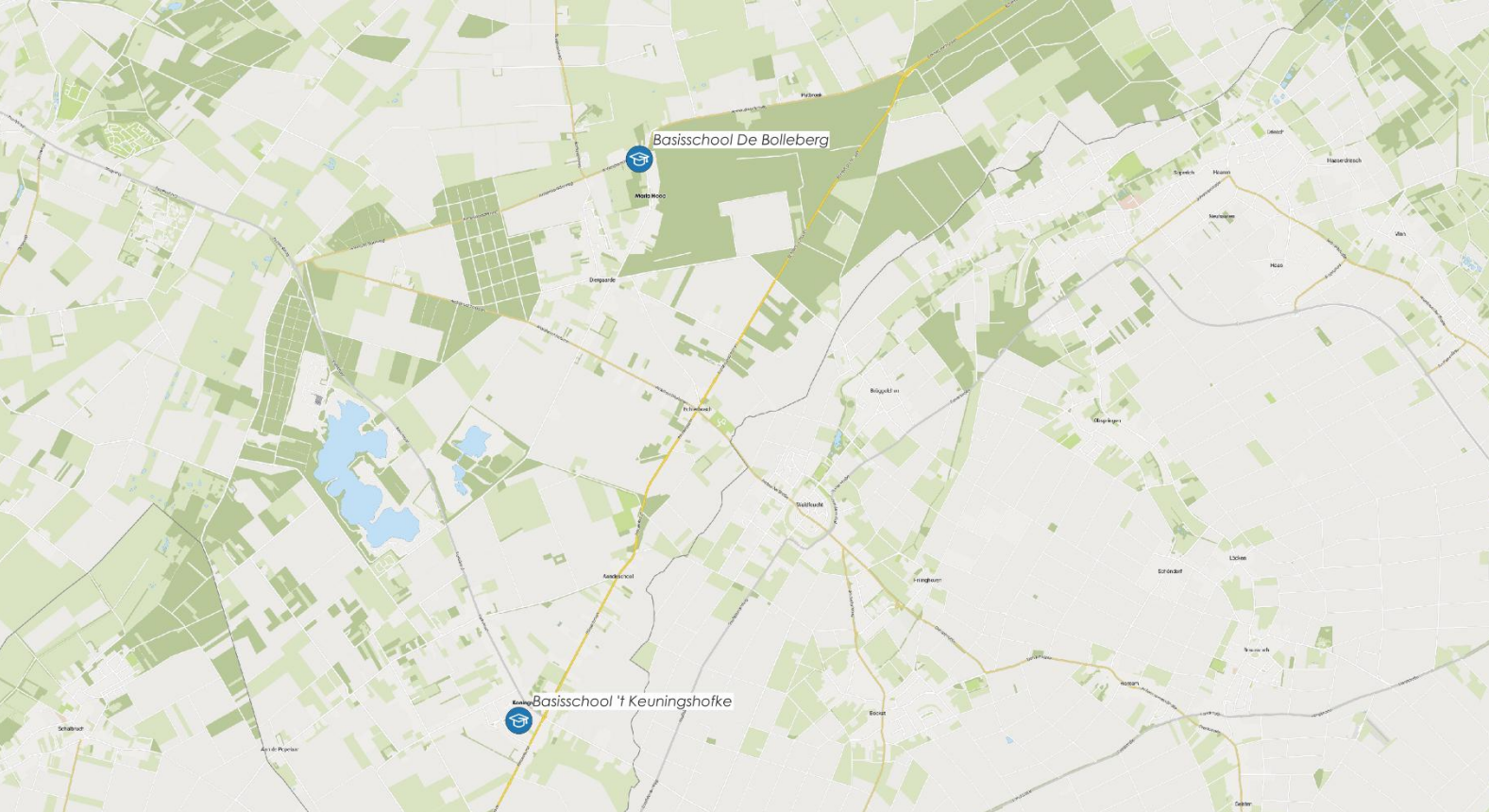
Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
- Waterzijdig - Stooklijnen optimaliseren - Radiatorfolie - Systemen inregelen - pv-panelen	- Pakket 1, plus: - LED - Zolder isoleren - HR++ glas - Panelen vervangen	- Pakket 2, plus: - warmtepomp
Terugverdiëntijd: 5,5 jaar	Terugverdiëntijd: 11,1 jaar	Terugverdiëntijd: 20,9 jaar

De duurzaamheidsscan laat een aantal maatregelen zien met een relatief korte terugverdientijd. Echter de terugverdientijd staat niet in verhouding tot de levensduur van het gebouw waardoor het advies is om te kiezen voor verduurzaming op een natuurlijk moment (nieuwbouw of renovatie).

Huisvestingsscenario

Het gebouw van basisschool Maria Goretti is verouderd. De school scoort met name op technische staat buitenkant en temperatuur als slecht. Daarnaast kampt de school met een structureel ruimtetekort. De denkrichting voor Maria Goretti is een haalbaarheidsonderzoek naar (vervangende) nieuwbouw.

- Vervangende nieuwbouw in combinatie met een locatieonderzoek
- Verduurzaming: op een natuurlijk moment van vervangende nieuwbouw, met aandacht voor maatregelen ter verbetering van het binnenklimaat (reguleren temperatuur).

3.1.4 Maria Hoop + Koningsbosch

3.1.4.1 De Bolleberg

Basisschool De Bolleberg is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1955. Het gebouw is nadien tweemaal uitgebreid. Er is geen renovatie bekend. De basisschool heeft in het bijzonder instroom vanuit Duitsland.

Schoolnaam:		Basisschool De Bolleberg						
Bouwjaar		1955						
schoolbestuur:		Stichting Kindante						
Medegebruikers:		Stichting Vrijland						
Brinnummer:	07BV00	Oktober telling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		80	74	71	78	73	70	67
ruimtebehoefte (in m² bvo)		602	572	557	592	567	552	537
beschikbare onderwijscapaciteit		679	679	679	679	679	679	679
saldo (in m² bvo)		77	107	122	87	112	127	142
medegebruik onderwijscapaciteit enk		102	102	102	102	102	102	102
saldo (in m² bvo)		-25	5	20	-15	10	25	40
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

Basisschool De Bolleberg heeft op 1 oktober 2025 (2026) 74 leerlingen. Dit is 5 leerlingen minder ten opzichte van de prognose voor 2026. De prognose voorspelt dat het aantal leerlingen zal afnemen. Op korte en lange termijn is de school passend gehuisvest.

Naast basisschool De Bolleberg maakt ook Stichting Vrijland met het aanbod BSO en peuteropvang gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkelgebruik. Daarnaast zijn er geen gebruikers van overige capaciteit binnen het gebouw.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
- Kruipruimte isoleren - Pv-panelen	- Pakket 1, plus: - Gevel en spouw isoleren - HR ++ glas - Panelen vervangen	Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdientijd.
Terugverdientijd: 6,7 jaar	Terugverdientijd: 18 jaar	Terugverdientijd: 88,9 jaar

Het advies is om te investeren in verduurzaming in relatie tot de levensduur van de school (pakket 2).

Huisvestingsscenario

Bij het opstellen van het IHP in 2019 stond de bestaanszekerheid van de school ter discussie. Sindsdien heeft de school voortvarende stappen gezet om door te groeien naar een kindcentrum, in samenwerking met kindpartner stichting Vrijland. Ook het leerlingaantal is na een lichte daling gestabiliseerd en blijft boven de opheffingsnorm. De school heeft daarmee haar bestaansrecht aangetoond. Gezien de leeftijd van het gebouw is het van belang dat er perspectief geboden wordt qua huisvesting. Het schoolgebouw is verouderd, binnenklimaat scoort slecht en kent functionele beperkingen.

Stichting Kindante ziet door de korte termijns opgave vanuit het MJOP de mogelijkheid om onder eigen bouwheerschap de levensduurverlengende renovatie (25 jaar) toe te passen.

- Levensduurverlengende renovatie (25 jaar) en uitbreiding.
- Op basis van de duurzaamheidsscan van Brink kan tijdens de renovatie diverse maatregelen getroffen worden ten aanzien van verduurzaming, met name uit pakket 2 in verband met terugverdientijd.

3.1.4.2 't Keuningshölke

Basisschool 't Keuningshölke is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1987. Het gebouw is nadien eenmalig uitgebreid middels een semi-permanente huisvesting. Er is geen renovatie bekend. Het schoolbestuur heeft wel zelf geïnvesteerd om de functionaliteit en binnenklimaat van het gebouw te verbeteren. De basisschool heeft in het bijzonder instroom vanuit Duitsland.

Schoolnaam:		Basisschool 't Keuningshölke						
Bouwjaar		1987						
schoolbestuur:		Stichting INNOVO						
Medegebruikers:		Logopedie						
Brinnummer:	04Z100	Oktobertelling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		116	113	121	127	132	130	127
ruimtebehoefte (in m² bvo)		783	768	809	839	864	854	839
beschikbare onderwijscapaciteit		842	842	842	842	842	842	842
saldo (in m² bvo)		59	74	33	3	-22	-12	3
medegebruik onderwijscapaciteit enk		0	0	0	0	0	0	0
saldo (in m² bvo)		59	74	33	3	-22	-12	3
Overige capaciteit		50	50	50	50	50	50	50

Basisschool 't Keuningshölke heeft op 1 oktober 2025 (2026) 113 leerlingen. De prognose voorspelt dat het aantal leerlingen zal toenemen. De school blijft echter passend gehuisvest.

Naast basisschool 't Keuningshölke zijn er geen medegebruikers van de onderwijscapaciteit bekend. De logopedie beschikt over een eigen ruimte onder de overige capaciteit.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
▪ Pv-panelen	▪ Pakket 1, plus: ▪ Isoleren luchttoevoer	▪ Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdientijd.
Terugverdientijd: 8,1 jaar	Terugverdientijd: 8,3 jaar	Terugverdientijd: 168,4 jaar

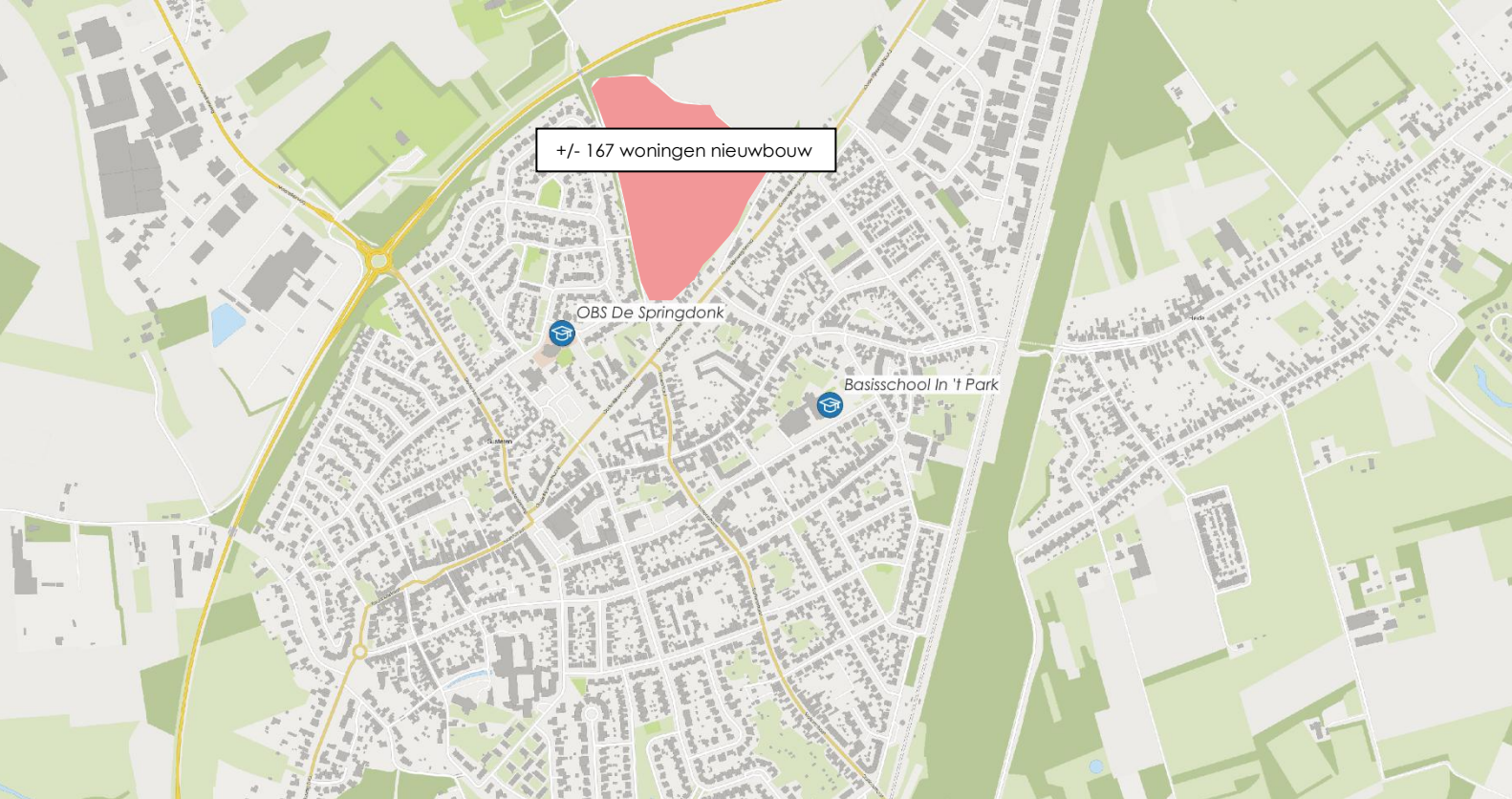
De duurzaamheidsscan laat een beperkt aantal maatregelen zien. Het advies is om te investeren in verduurzaming in relatie tot de levensduur van de school. Dit om de school een tijdelijke impuls te geven totdat de school wordt gerenoveerd of nieuw gebouwd.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van basisschool 't Keuningshöfke is op leeftijd, maar het schoolbestuur heeft zelf geïnvesteerd om de functionaliteit van het gebouw te verbeteren. Hierdoor sluit de huisvesting beter aan bij de huidige onderwijsbehoefte. De staat van het gebouw en het MJOP bieden de mogelijkheid om onder eigen bouweerschapp van het schoolbestuur de levensduurverlengende renovatie (25 jaar) toe te passen.

Gezien de leeftijd van het gebouw komt de school op termijn in aanmerking voor een levensduurverlengende renovatie of vervangende nieuwbouw. In het bijbehorende haalbaarheidsonderzoek dient tevens de bestaande semi-permanente uitbreiding te worden betrokken, met de vraag of deze uitbreiding in de toekomst een permanent karakter moet krijgen.

- Levensduurverlengende renovatie (25 jaar)
- Verduurzaming: combinatie pakket 1 en 2, in verhouding tot levensduur school

3.1.5 Susteren

Bij nieuwbouwproject Louersveld (rode vlak hierboven) worden 167 woningen gerealiseerd. De woningen bestaan uit een mix van grondgebonden woningen voor verschillende doelgroepen. De realisatie van deze woningen leidt tot een toename van de totale bevolking en een uitbreiding van de doelgroep voor opvang en onderwijs. De gevolgen hiervan zijn meegenomen in de leerlingenprognoses.

3.1.5.1 In 't Park

Basisschool In 't Park is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1987. Het gebouw is nadien twee keer uitgebreid. Het gebouw is niet gerenoveerd.

Schoolnaam:		Basisschool In 't Park						
Bouwjaar		1987						
schoolbestuur:		Stichting Kindante						
Medegebruikers:		MIK en Spelenderwijs						
Brinnummer:	17LH00	Oktober telling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		223	218	218	216	226	225	223
ruimtebehoefte (in m² bvo)		1.322	1.297	1.297	1.286	1.337	1.332	1.322
beschikbare onderwijscapaciteit		1.910	1.910	1.910	1.910	1.910	1.910	1.910
saldo (in m² bvo)		588	613	613	624	573	578	588
medegebruik onderwijscapaciteit enk		63	63	63	63	63	63	63
saldo (in m² bvo)		525	550	550	561	510	515	525
Overige capaciteit		63	63	63	63	63	63	63

Basisschool In 't Park heeft op 1 oktober 2025 (2026) 218 leerlingen. Het leerlingenaantal blijft volgens de prognose relatief stabiel. De school blijft kampen met een overschot aan ruimte.

Naast basisschool In 't Park maakt kinderopvangorganisatie MIK en Spelenderwijs met het aanbod BSO en peuteropvang gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkel- en dubbelgebruik. Daarnaast beschikt MIK en Spelenderwijs over een eigen ruimte onder de overige capaciteit.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
- Balans mechanische ventilatie - Pv-panelen	- Pakket 1, plus: - Isoleren gevel - HR ++ glas - Panelen vervangen	- Pakket 2, plus: - Warmtepomp - Isoleren dak en kruipruimte
Terugverdientijd: 8,6 jaar	Terugverdientijd: 9,5 jaar	Terugverdientijd: 21,1 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat de aanbevolen maatregelen een relatief gunstige terugverdientijd kennen. Het advies is om te investeren in verduurzaming in relatie tot een levensduurverlengende renovatie.

Huisvestingsscenario

Het gebouw is op leeftijd en heeft in de tussenliggende periode geen grootschalige ingreep gehad. Het binnenklimaat is zeer ondermaats. Het gebouw van basisschool In 't Park komt binnen de looptijd van dit IHP in aanmerking voor een grootschalige ingreep. Daarnaast kampt de school met een structureel overschot aan ruimte. Stichting Kindante ziet door de korte termijns opgave vanuit het MJOP de mogelijkheid om onder eigen bouwheerschap de levensduurverlengende renovatie (25 jaar) toe te passen. Toepassing hiervan geeft het schoolbestuur de mogelijkheid om de school van een kwaliteitsimpuls te voorzien om het imago van de school te verbeteren, met als doel de spreiding van leerlingen over de twee scholen in Susteren te verbeteren.

- Levensduurverlengende renovatie (25 jaar)
- Verduurzaming: combinatie pakket 1 en 2, in verhouding tot levensduur school, met aanvullend aandacht voor het binnenklimaat op korte termijn.

3.1.5.2 OBS De Springdonk

OBS De Springdonk is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 1995. Het gebouw is nadien tweemaal uitgebreid. Er heeft geen renovatie plaatsgevonden.

Schoolnaam:		OBS De Springdonk						
Bouwjaar		1995						
schoolbestuur:		Stichting Kindante						
Medegebruikers:		MIK & Spelenderwijs						
Brinnummer:	23CJ00	Oktober telling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		277	278	282	282	300	298	294
ruimtebehoefte (in m² bvo)		1.593	1.598	1.618	1.618	1.709	1.699	1.679
beschikbare onderwijscapaciteit		1.768	1.768	1.768	1.768	1.768	1.768	1.768
saldo (in m² bvo)		175	170	150	150	59	69	89
medegebruik onderwijscapaciteit enk		61	61	61	61	61	61	61
saldo (in m² bvo)		114	109	89	89	-2	8	28
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

Basisschool Springdonk heeft op 1 oktober 2025 (2026) 278 leerlingen. De prognose voorspelt dat het aantal leerlingen zal toenemen. De school blijft ondanks deze toename passend binnen de onderwijscapaciteit.

Naast OBS De Springdonk maakt kinderopvangorganisatie MIK en Spelenderwijs met het aanbod peuteropvang gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkelgebruik. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
Pv-panelen	- Pakket 1, plus: - Isoleren panelen - Balans mechanische ventilatie	Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdientijd.
Terugverdientijd: 6,4 jaar	Terugverdientijd: 11,5 jaar	Terugverdientijd: 67,8 jaar

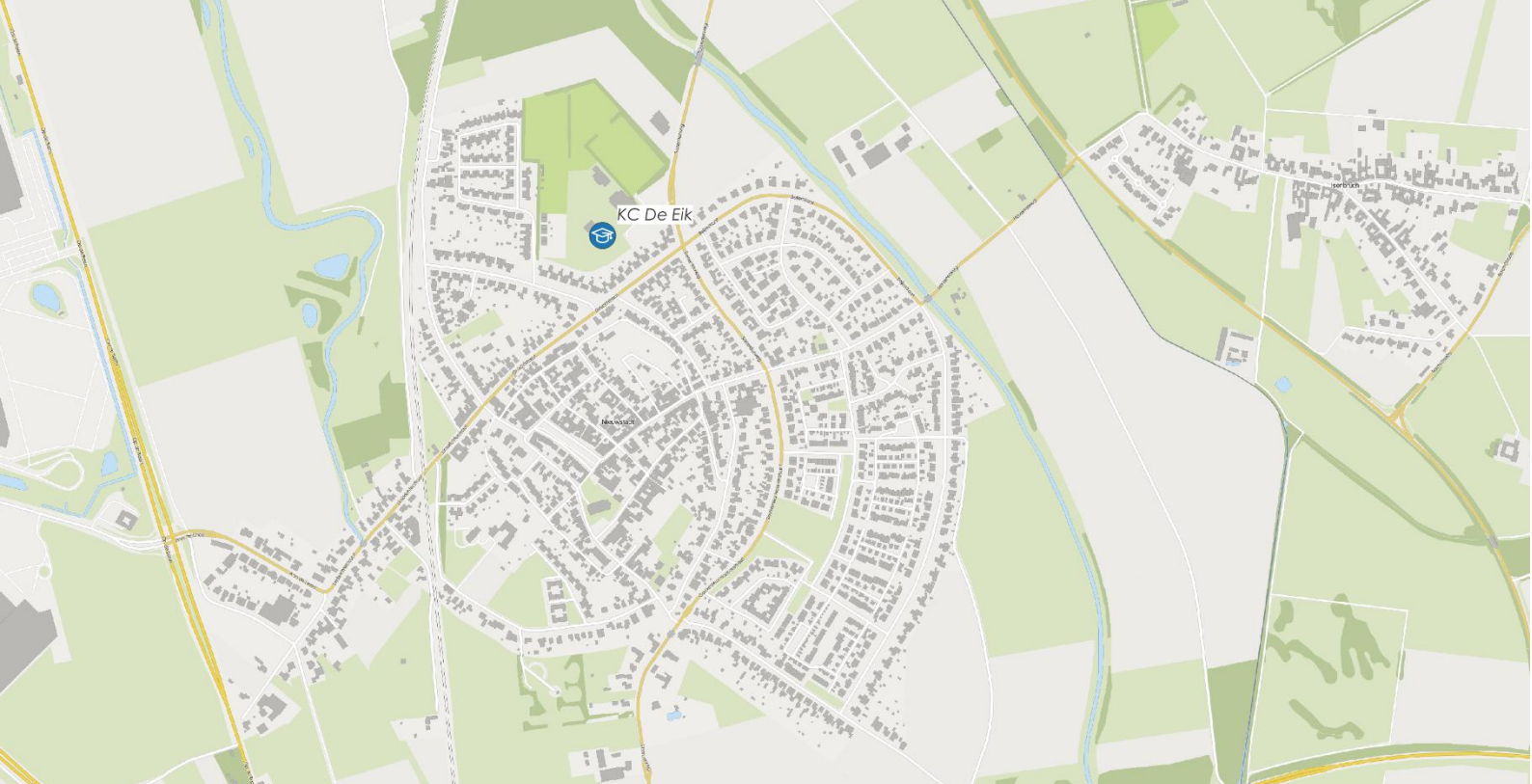
Het advies is om te investeren in verduurzaming in relatie tot een levensduurverlengende renovatie.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van OBS De Springdonk heeft op korte termijn te maken met een grote onderhoudspost door vervanging van het dak. Dat is een natuurlijk moment om de investering te combineren met een grootschalige ingreep.

Het gebouw van OBS De Springdonk komt binnen de looptijd van dit IHP in aanmerking voor een grootschalige ingreep. Als huisvestingsscenario geldt om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot een grootschalige renovatie van het gebouw, daar het passend is voor de ruimtevraag. Stichting Kindante ziet door de korte termijns opgave vanuit het MJOP de mogelijkheid om onder eigen bouwheerschap de levensduurverlengende renovatie (25 jaar) toe te passen.

- Levensduurverlengende renovatie (25 jaar)
- Verduurzaming: op een natuurlijk moment

3.1.6 Nieuwstadt

3.1.6.1 KC De Eik

KC De Eik is gehuisvest in een gebouw uit het bouwjaar 2015. Het gebouw is nadien niet uitgebreid of gerenoveerd.

Schoolnaam:	KC De Eik						
Bouwjaar	2015						
schoolbestuur:	Stichting Kindante						
Medegebruikers:	MIK en Spelenderwijs						
Brinnummer:	08QS00	Oktobertelling		prognose →			
jaar	2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen	228	227	239	246	252	244	238
ruimtebehoefte (in m² bvo)	1.347	1.342	1.402	1.437	1.468	1.427	1.397
beschikbare onderwijscapaciteit	1.499	1.499	1.499	1.499	1.499	1.499	1.499
saldo (in m² bvo)	152	157	97	62	31	72	102
medegebruik onderwijscapaciteit enk	54	54	54	54	54	54	54
saldo (in m² bvo)	98	103	43	8	-23	18	48
Overige capaciteit	0	0	0	0	0	0	0

KC De Eik heeft op 1 oktober 2025 (2026) 227 leerlingen. De prognose voorspelt dat het aantal leerlingen zal toenemen. De school blijft passend binnen de onderwijscapaciteit.

Naast KC De Eik maakt kinderopvangorganisatie MIK en Spelenderwijs met het aanbod peuteropvang gebruik van onderwijscapaciteit op basis van enkelgebruik. Er is geen overige capaciteit binnen het gebouw.

Duurzaamheidsscan Brink

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
Pv-panelen	Pv-panelen	Groot aantal maatregelen tegen een hoge terugverdientijd.
Terugverdientijd: 5,5jaar	Terugverdientijd: 5,5 jaar	Terugverdientijd: 999 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat pakket 1 en 2 dezelfde maatregel hebben, namelijk pv-panelen. Gezien de leeftijd van het gebouw is het advies om te overwegen om pv-panelen te plaatsen.

Huisvestingsscenario

Het gebouw van KC De Eik komt binnen de looptijd van dit IHP niet in aanmerking voor een grootschalige ingreep. Het huisvestingsscenario geldt dan ook om het gebouw in stand te houden.

- In stand houden
- Verduurzaming: pakket 1 (advies)

3.2 Voortgezet onderwijs

Binnen de gemeente Echt-Susteren is er één school voor voortgezet onderwijs: het Connect College. Deze school biedt alle profielen binnen vmbo, havo en vwo aan en voorziet daarmee in een breed onderwijsaanbod voor leerlingen uit zowel de gemeente zelf als de omliggende regio. Daarmee vervult het Connect College een regiofunctie.

De ruimtebehoefte van een school binnen het voortgezet onderwijs is sterk afhankelijk van het niveau en profiel, voornamelijk die de leerlingen binnen het vmbo kiezen. Het profiel economie heeft minder behoefte aan praktijkruimten en krijgt daarmee minder vierkante meters per leerling toegekend dan binnen het profiel techniek. Voor de onderbouw, havo en vwo geldt geen afwijking tussen de profielen.

3.2.1.1 Connect College

Het Connect College bestaat uit twee afzonderlijke, naast elkaar gelegen gebouwen. Het havo/vwo-gebouw is in 1975 gerealiseerd en nadien tweemaal uitgebreid, maar nooit gerenoveerd. Het vmbo-gebouw is in 2007 gebouwd en sindsdien niet uitgebreid of gerenoveerd. Het hoofdgebouw (1975) van het Connect College wordt gedurende het opstellen van dit IHP gerevitaliseerd.

Schoolnaam:		Connect College						
Bouwjaar		1975/2007						
schoolbestuur:		SOML						
Medegebruikers:		Overlooplocatie TH						
Brinnummer:	16PE00	Oktober telling		prognose →				
jaar		2025	2026	2027	2028	2031	2036	2041
aantal leerlingen		1.417	1.430	1.413	1.399	1.423	1.389	1.291
ruimtebehoefte (in m² bvo)		11.023	17.022	11.036	11.044	11.114	10.849	10.082
beschikbare onderwijscapaciteit		21.546	21.546	21.546	21.546	21.546	21.546	21.546
saldo (in m² bvo)		10.523	4.524	10.510	10.502	10.432	10.697	11.464
medegebruik onderwijscapaciteit enk		1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900
saldo (in m² bvo)		8.623	2.624	8.610	8.602	8.532	8.797	9.564
Overige capaciteit		0	0	0	0	0	0	0

Voor het voortgezet onderwijs is geen leerlingenprognose opgesteld. Om een inzicht te geven in de verwachte ontwikkeling van het leerlingenaantal, is de korte termijn leerlingenprognose (2026-2031) vanuit SOML aangehouden, en de doorkijk naar de lange termijn (2041) op basis van extrapolatie van de DUO-leerlingenprognose berekend. Deze methode toont aan dat het leerlingenaantal tot 2041 zal afnemen ten opzichte van de oktober telling voor 2026. De school blijft daarmee kampen met een overcapaciteit.

Duurzaamheidsscan Brink (Maasbrachterweg, Populierbaan niet van toepassing door revitalisatie)

Pakket 1	Pakket 2	Pakket 3
▪ Geen maatregelen	▪ Gevel extra isoleren ▪ Geïsoleerde deuren toepassen	▪ Pakket 2, plus: ▪ Daken extra isoleren ▪ CV-ketel vervangen voor warmtepomp

- Ledverlichting
- Kleine ingrepen

Terugverdientijd: 0 jaar

Terugverdientijd: 30,6 jaar

Terugverdientijd: 127,7 jaar

De duurzaamheidsscan laat zien dat de aanbevolen maatregelen een relatief hoge terugverdientijd kennen.. Het advies is om de impact van pakket 2 nader te inventariseren.

Huisvestingsscenario

Het hoofdgebouw van het Connect College wordt in 2026 gerevitaliseerd (lopend project). De overcapaciteit blijft behouden.

- In stand houden (na revitalisatie)
- Verduurzaming: ingrepen uit pakket 2

Een deel van overmaat van het Connect College (circa 1.900 m² bvo) is na periode van revitalisatie onder andere inzetbaar als overlooplocatie voor basisscholen die in aanmerking komen voor renovatie of vervangende nieuwbouw. Ter voorbereiding op de revitalisatie is de techniekvleugel omgebouwd tot tijdelijke huisvesting. De gemeente heeft hiervoor geïnvesteerd, met het oog op het flexibel inzetbaar houden van deze ruimte als overlooplocatie voor het primair onderwijs tijdens renovatie of vervangende nieuwbouw van de betreffende gebouwen. De ruimten worden afgescheiden van het VO-onderwijs zodat PO en VO gescheiden is.

4. Financiële kaders en werkwijze

Om de kwaliteit van de onderwijshuisvesting te waarborgen, investeren de gemeente en schoolbesturen vanuit een vast wettelijk kader in schoolgebouwen. Het bekostigen van de opgenomen ambities wordt in deze paragraaf vertaald naar (financiële) uitgangspunten die gehanteerd worden in dit IHP. De genoemde investeringsbedragen zijn prijspeil maart 2026 en inclusief btw.

4.1 Uitgangspunten

In het visiedeel bij 'type maatregelen' is stilgestaan bij de verschillende scenario's die binnen dit IHP te onderscheiden zijn. Voor elk scenario is aangegeven wie de verantwoordelijkheid heeft voor het uitvoeren van het scenario en wat het bijbehorende budget is. De uitgangspunten die hieruit voortvloeien met betrekking tot het bepalen van de investeringen worden hieronder ter verduidelijking op een rij gezet.

Bij het bepalen van de investeringen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Alle bedragen zijn inclusief btw en prijspeil maart 2025.
- Voor (ver)nieuwbouw wordt uitgegaan van een bandbreedte voor het stichtingskostenbedrag van € 3.700,- tot € 4.050,- per bruto vierkante meter (inclusief bijdrage ENG).
- De gemeente investeert in ENG⁶ en gemiddeld Frisse Scholen klasse B.
- Een schoolbestuur mag zelf bijdragen indien zij aanvullende duurzaamheidsambities heeft.
- Bij nieuwbouw wordt uitgegaan van een levensduur van 40 jaar.
- Bij renovatie wordt uitgegaan van ingrepen die de levensduur met 25 tot 40 jaar verlengen.
- Voor netcongestie is een frictiebudget per onderwijsvoorziening opgenomen. Voor het primair onderwijs is dit € 150.000,- en voor het voortgezet onderwijs is dit € 350.000,-.
- Voor tijdelijke huisvesting wordt uitgegaan van inzet leegstand van het Connect College. Voor scholen die verder weg liggen is een frictiebudget opgenomen voor leerlingenvervoer.
- Voor opstellen haalbaarheidsonderzoek is een stelpost opgenomen.
- Voor scholen waarvoor bekend is dat zij willen uitbreiden met kinderopvang is 20% bvo bovenop de onderwijscapaciteit meegenomen als stelpost.

Kosten die niet zijn meegenomen in de berekeningen:

- kosten voor aankoop van grond en eventuele aanpassingen aan de infrastructuur/openbare ruimte;
- kosten voor grondsanering;
- kosten voor het verwijderen van tijdelijke huisvesting;
- contextuele factoren of locatie gebonden kosten;
- verhuiskosten;
- mogelijke kosten voor eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair;
- kosten en baten bij het eventueel afstoten van locaties en gebouwen.

4.2 Totale investering IHP

Op basis van de denkrichtingen, zoals deze in het rapport staan beschreven, bedraagt de investering voor gemeente Echt-Susteren € 24.700.000,- inclusief tijdelijke huisvesting (prijspeil 2025) en op basis van de eerder genoemde uitgangspunten op het gebied van (ver)nieuwbouw en renovatie en exclusief de investeringen van lopende projecten. Indexering is hierbij niet meegenomen.

In het uiteindelijke politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces rond het IHP moet blijken in welk tempo de gemeente Echt-Susteren in staat is de benodigde investeringen te plegen. In paragraaf 4.3 is de onderbouwde fasering opgenomen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat wanneer een gemeente

⁶ Bij uitvoering van het IHP dient rekening gehouden te worden met de ontwikkeling van wetgeving voor bouwen volgens ZEB (p. 11)

investerings in onderwijshuisvesting temporeert, het schoolbestuur verplicht wordt om langere tijd in bestaande oude gebouwen te blijven investeren vanuit hun exploitatietask. Daarmee wordt maatschappelijk geld ingezet dat niet optimaal tot haar recht komt.

4.3 Fasering

Voor de fasering wordt rekening gehouden met drie termijnen om de volgorde van projecten in beeld te brengen. Denken in termijnen biedt een realistische doorkijk en biedt in uitvoering de mogelijkheid om binnen de termijnen een prioritering aan te brengen. We onderscheiden de volgende vier termijnen:

- IHP termijn 1: 2026-2029
- IHP termijn 2: 2030-2033
- IHP termijn 3: 2034-2037
- IHP termijn 4: 2038-2041

Hieronder is de gewenste fasering van de investeringen voortkomend uit het IHP Echt-Susteren weergegeven:

School	Maatregel	Termijn haalbaarheids-onderzoek	Termijn start bouw	Termijn oplevering
Maria Goretti	(vervangende) nieuwbouw	IHP termijn 1	IHP termijn 1	IHP termijn 1
De Bolleberg	Levensduurverlengende renovatie (25 jr) en uitbreiding	IHP termijn 1	IHP termijn 1	IHP termijn 1
Patricius	(vervangende) nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie (40 jr)	IHP termijn 1	IHP termijn 1	IHP termijn 2
	Uitbreiding tot KC	IHP termijn 1	IHP termijn 1	IHP termijn 2
Springdonk	Levensduurverlengende renovatie (25 jr)	IHP termijn 1	IHP termijn 2	IHP termijn 2
In 't Park	Levensduurverlengende renovatie (25 jr)	IHP termijn 2	IHP termijn 2	IHP termijn 2
De Driepas	Levensduurverlengende renovatie (25 jr)	IHP termijn 2	IHP termijn 2	IHP termijn 2
KC Angela	(vervangende) nieuwbouw	IHP termijn 2	IHP termijn 2	IHP termijn 3
't Keuningshöfke	Levensduurverlengende renovatie (25 jr)	IHP termijn 3	IHP termijn 3	IHP termijn 4
De Violier	In stand houden	-	-	-
SBO De Horst	In stand houden	-	-	-
KC De Eik	In stand houden	-	-	-
Connect College	Revitalisatie (lopend project)	-	-	-

Verduurzamen in relatie tot het IHP

Bij investeren in duurzaamheid worden koppelkansen zoals gezamenlijke inkoop en uitvoering van onderdelen vanuit de verduurzamingspakketten. De schoolbesturen komen jaarlijks (voorstel 2x per jaar, zie 5.2) bijeen om de verduurzamingsstappen voor de opvolgende periode kenbaar te maken.

Voor de verduurzamingsmaatregelen wordt een koppeling gemaakt met het MJOP. Vanuit het MJOP staan er grote uitgaven gepland waar de verduurzamingsmaatregelen op in kunnen spelen of aan gekoppeld kunnen worden. Vanuit het MJOP van de scholen geldt:

- Voor De Violier gelden meerdere koppelkansen vanuit het MJOP in de periode tot en met 2031. Advies geldt dan ook om deze verduurzamingsslag gefaseerd plaats te laten vinden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot gezamenlijke inkoop van verduurzamende maatregelen in combinatie met de overige scholen.
- Voor OBS De Driepas geldt een grote investering in 2029 voor de mechanische installatie. Bij deze maatregel ontstaan koppelkansen om te verduurzamen.
- SBO De Horst ziet in 2028 een grote investering ten behoeve van dakvervanging. Bij deze maatregel bestaat de mogelijkheid tot directe plaatsing van pv-panelen.
- Voor KC De Eik gelden geen directe koppelkansen vanuit het MJOP. Wel bestaat de mogelijkheid tot gezamenlijke inkoop van verduurzamende maatregelen in combinatie met de overige scholen.
- Voor de scholen: De Bolleberg, 't Keuningshōfke en In 't Park kan worden gekeken om te investeren in verduurzaming in relatie tot de levensduur van de school.

5. Slotsom en werkafspraken

5.1 Slotsom

Het voorliggende IHP is met een nauwgezet proces en in constructief overleg met gemeente, schoolbesturen en kindpartners tot stand gekomen. De gezamenlijke visie geeft een helder perspectief voor de huisvesting van onderwijsvoorzieningen en kinderopvangvoorzieningen in de gemeente Echt-Susteren. Deze visie bevat tevens concrete spelregels voor de uitvoering van de plannen in het IHP. Met de invoering van dit IHP worden daarnaast de grootste knelpunten in de huisvesting opgelost.

5.2 Aanbevelingen

Onze aanbevelingen zijn onderverdeeld in twee categorieën: (1) aanbevelingen voor het proces en (2) aanbevelingen voor de realisatie van projecten in het IHP.

Proces

- Voer om de vier jaar een actualisatie uit van het IHP. Maak daarbij duidelijke procesafspraken.
- Stel om de twee jaar een leerlingenprognose op en monitor vraag en aanbod (ruimtebehoefte en capaciteit).
- Houd ieder jaar een constructief overleg tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvang over de ontwikkelingen binnen gemeente Echt-Susteren. Op basis van de werkelijke leerlingentellingen kunnen de gevolgen op de onderwijscapaciteit en een mogelijk ruimtetekort tijdig ondervangen worden.
- Blijf gezamenlijk werken aan de nadere uitwerking van de duurzaamheidsambities voor de kindvoorzieningen in het IHP waarbij de landelijke ontwikkelingen nauwgezet gevolgd worden.
- Schoolbesturen stellen tweejaarlijks een duurzaam MJOP op.
- Houd de ontwikkelingen rondom de stelselwijziging kinderopvang en de daaruit voortkomende vraag nauwgezet in de gaten. Ga indien nodig met elkaar in gesprek en actualiseer het IHP op de huisvesting voor kinderopvang eerder als dat nodig blijkt.
- Bespreek gedurende de uitvoeringstermijn van het IHP regelmatig (bijvoorbeeld 2x per jaar) de voortgang, waarbij ook nadrukkelijk het leren van elkaar en elkaars projecten aan de orde komt.

Realisatie projecten in het IHP

- Stel een uitvoeringsprogramma op waarin staat omschreven welke stappen dienen te worden gezet, wie welke rol daarin heeft en welke (detail)planning wordt aangehouden. Het uitvoeringsprogramma en de voortgang van de realisatie van het huisvestingsplan dienen jaarlijks terugkerend tussen de gemeente en het schoolbestuur (en kinderopvangorganisatie) te worden besproken.
- Stel een Plan van Aanpak op voor het hergebruik of de herontwikkeling van, op termijn, vrijvallende locaties.
- De realisatie van het huisvestingsplan heeft impact op een groot aantal leerlingen, ouders en bewoners. Communiceer gezamenlijk (gemeente, schoolbestuur en kinderopvangorganisaties) over de plannen en de planning.

De hoogste kwaliteitseisen aan onze dienstverlening. Een goed gebouw begint met het beste idee.

Colofon

Datum: 6 mei 2026
Auteur(s): Tijmen Bruil, Joëlle Wijntjens
Gereviewd door:

info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27